

પરમ શક્તિ મંત્ર

ૐમાૐ

પૂજ્ય રાજયોગી નરેન્દ્રજી

રાજયોગી નરેન્દ્રજી

ૐ
મા
ૐ

ૐ
મા
ૐ

આધ્યાત્મિક ક્રેડી

તંત્રી - સંપાદક : કેલાસબહેન એન. પરીખ

ૐ ભૂર્ભુવઃ સ્વઃ ૐ ત્સાવિતુર્વરેણ્યં ભગદેવસ્ય ધીમહિ ધિયો યોનઃ પ્રચોદયાત્ ૐ ॥

(વર્ષ ૨૬)

ઓક્ટોબર - ૨૦૦૭

(અંક ૨)

॥ ॐ मा ॐ ॥

॥ जय गायत्री मा ॥

॥ ॐ मा ॐ ॥

वर्ष : २५
अंक : २

आध्यात्मिक डेडी

ओक्टोबर
२००९

श्री गायत्री हाउन्डेशन ट्रस्ट : अमदावाड-३८००१५.

वार्षिक लवाजम
रुपिया वीस (२०/-)

प्रकाशक

श्री डैलासन्डेन अेन. परीज,
श्री गायत्री हाउन्डेशन ट्रस्ट,
'निलोषा' बंगलो,
त्रिमूर्ति सोसायटी,
गवर्नमेन्ट पांथ बंगला पासे,
गुलबाई टेकरा,
अमदावाड-३८००१५.

अनुक्रमिका

क्रम	विगत	पान नं.
१.	“आजे तो माहे तारी साथे वातो ज करवी छे.”	१
२.	मानवता - ज्ञान शुद्धिनुं प्रेरक जण	२
३.	क्रांतिनी मशाल	४
४.	सेवामां समर्पण, सावधानी अने विवेकनी आवश्यकता	७
५.	सेवाप्रतधारी श्रीकृष्ण भगवान - जन्माष्टमी	८
६.	सेवादिन - मानवतादिन उत्सवनी विजयणी	१०
७.	अमूल्य शक्ति संपत्ति - गुरुपूर्णिमा	११
८.	अेकाड अमृतारण्ये - २७ कुंड गायत्री महायज्ञ	१५
९.	स्वप्नानुभूति - रास रमवा जवानुं छे.	२२
१०.	सुणी - सङ्ग दाम्पत्य ज्ञान - प्रश्नोत्तरी	२३
११.	उपेक्षित माता-पितानो अंतरनी संदेशो	३१
१२.	समाचार	टाईटल ३
१३.	विदेशनी कार्ययज्ञ	टाईटल ३
॥ ॐ मा ॐ ॥		

visit us at :
www.rajyoginarendraji.com

अर्ध वार्षिक अंक अप्रिल अने ओक्टोबर
आध्यात्मिक डेडी : ओक्टोबर - २००९

- R.N. 38405/82

(૧)

"આજે તો મારે તારી સાથે વાતો જ કરવી છે"

સમય : રાત્રે ૧-૩૫ થી ૨-૦૫

તા. ૩-૯-૦૭

મારી માવડી - પરમ શક્તિ મા ભગવતીએ મને ભરઉંઘમાંથી જગાડ્યો. માતાજીનો મૂદુ સ્પર્શ રોમેરોમમાં વ્યાપી ગયો. માતાજી મારા મસ્તક આગળ જ જમણી બાજુએ ઉભાં હતાં. હું પલંગમાંથી ઉભો થઈ ગયો, અને આનંદાશ્રુ સાથે માતાજીને ચરણ વંદના કરી. માતાજી પલંગમાં બેસી ગયા. મને પણ મારો હાથ પકડી બાજુમાં બેસાડી દીધો. ઘડિયાળ ૧-૩૫નો સમય બતાવતી હતી. માતાજીએ કોઈને પણ ઉઠાડવાની ના પાડી હતી.

વાત્સલ્યની વર્ષાનો મેહ, ક્યાંય સુધી વરસ્યા કર્યો. મારા વાંસે, માથે અને આખા શરીરે મૂદુ હસ્ત પસવારી વાત્સલ્ય, મમતા વરસાવ્યા કરી. અમે મીઠી મસ્તીમાં મહાલી રહ્યાં હતા. પછી માતાજીએ મૂદુ, મીઠી અને ગહન વાણી વહાવી. કાર્યચક્ર વિષે કંઈ કેટલીયે વાતો કરી, માર્ગદર્શન આપ્યું. પછી મેં માતાજીને પ્રસાદ આરોગવા વિનંતી કરી, માતાજી કહે "ના આજે તો મારે તારી સાથે વાતો જ કરવી છે." થોડીવાર પછી વાતોને વિરામ આપી માતાજી પલંગમાંથી ઊઠીને સોફા ઉપર બિરાજમાન થયાં. હું માતાજીના ચરણમાં નીચે બેસી ગયો. માતાજીએ ફરીથી મારો હાથ પકડી મને તેમની પાસે બાજુમાં બેસાડી દીધો. અને આલિંગન આપ્યું. સોફામાં બેઠાં બેઠાં જ માતાજીએ ટેબલ પર રાખેલા પાત્રમાં બદામ પઘરાવી અને મને કહ્યું કે, "હવે હું એક જ વખત આવીશ. તું હવે સૂઈ જા. તને સૂવડાવીને પછી જ હું જઈશ." હું પલંગમાં માતાજીના તરફ જ મુખ રાખીને પડખે સૂતો. ઘડિયાળ ૨-૦૫નો સમય બતાવતી હતી (માતાજી અડધો કલાક મારી સાથે રોકાયા) માતાજી પલંગમાં બેસીને વ્હાલ વરસાવતાં વરસાવતાં મને ઉંઘાડી દીધો. માતાજી ક્યારે અંતર્યામિ થયાં તેની મને ખબર નથી.

મુંબઈમાં મંદિરની સુરક્ષા કરવા માટે જતાં પહેલાં માતાજી પ્રત્યક્ષ પઘરામણીનો પ્રસંગ જણાવવાની સંમતિ આજે આપી.

મુંબઈમાં મંદિરની સુરક્ષા કરવા માટે જતાં પહેલાંનું આયોજન તો થતું જ હતું પરંતુ હું જરા અસમંજસ દશામાં હતો. નવું વાતાવરણ, પરપ્રાંતિય લોકોનો પ્રતિભાવ, સહકાર વગેરે બાબતો મને મુંઝવતી હતી.

તા. ૫-૭-૦૭ની રાત્રે પ્રત્યક્ષ પઘાર્યા, મને હિંમત આપી, "હું તારી સાથે જ છું, ચિંતા ના કરીશ, તું કહે તો તારી સાથે અગોચર રૂપે અંતરીક્ષમાં હાજર રહું" મારામાં હિંમત આવી ગઈ, શક્તિ અને જુસ્સો વધી ગયો. આત્મવિશ્વાસ પણ વધી ગયો.

મેં માતાજીને વંદન કરી હાજર રહેવાની તકલીફ ન લેવા વિનંતી કરી. તા ૬-૭-૦૭ મુંબઈ જઈ તા ૭-૭-૦૭ના દિવસે ત્રણ મંદિરો - સિદ્ધિવિનાયક, મહાલક્ષ્મી મંદિર અને બાબુનાથ મંદિરમા સુરક્ષા વિધિ પૂરા પ્રેમ, સહકાર અને આત્મિયતા સાથે સંપન્ન કરી.

આજે માતાજી અર્ધો કલાક રોકાયાં હતાં. મારામાં નૂતન શક્તિનો સંચાર કર્યો અને કાર્યયજ્ઞના સોપાનો વિષે મને માર્ગદર્શન આપ્યું. માતાજીએ ૭૬ બદામ પાત્રમાં પધરાવી હતી.

ૐમાૐ

(૨)

"માનવતા - જીવનશુદ્ધિનું પ્રેરક બળ"

માનવતા દિન

તા. ૭-૯-૦૭

પૂ. રાજયોગી નરેન્દ્રજી

વહાલા આત્મીયજનો,

માતાજીની પ્રેરણાથી જ મેં સાક્ષાત્કાર વેળાએ **"મારા માનવબંધુઓની સેવા"** ના વરદાન માટે પ્રાર્થના કરી હશે. જન્મદાતા માતાપિતાના સંસ્કારો અને મારા જન્મોજન્મના સંચિત કર્મોની ફળદ્રુપતા અને મા ભગવતી કૃપાશિષથી જ માનવ સેવાના મહાન કાર્યમાં મેં મારી જાતને સમર્પિત કરી દીધી. માનવસેવાની રૂચિથી જ આપણામાં માનવતા પ્રગટે છે.

આજનો માનવતા દિન માનવમાં માનવતા પ્રગટાવવાનો, માનવતા આચરવાનો અને માનવતા વિકસાવવાનો પ્રેરણા દિવસ છે. જૂના સત્સંગીઓ માનવતા આચરવામાં અને માનવતા વિકસાવવામાં આગેકૂચ કરી રહ્યા હશે. નવા સત્સંગીઓએ પોતાના મનમાં માનવતા પ્રગટાવવાની પ્રેરણા આજે લેવી પડશે.

માનવતા, જીવનશુદ્ધિનું એક પ્રેરક બળ છે. શુદ્ધ, સાત્વિક જીવનથી જ પરમાત્માનું સાનિદ્ય પામી શકાય છે, પરમાત્માના પ્રદેશમાં સ્થાન મેળવી શકાય છે.

જીવન શુદ્ધિ માટે શરીર અને મન બે અગત્યનાં સાધનો છે. શરીરની બાહ્ય શુદ્ધિ સ્નાનથી કરી શકાય છે. સ્નાનથી સ્વચ્છતા, સ્વસ્થતા અને તાજગીનો અનુભવ કરી શકાય છે. સાથે સાથે શુદ્ધ સાત્વિક આહાર વિહાર પણ શરીરની સ્વસ્થતા માટે જરૂરી છે.

મનની શુદ્ધિ માટે મનમાં જામેલા અશુભ વિચારો, અજ્ઞાન, અંધશ્રદ્ધા, દુર્ગુણો, આદતો, પૂર્વગ્રહો વગેરેના જાળાંને સાફ કરવા પડે. સત્સંગ, સંતસમાગમ અને સાત્વિક વાતાવરણ મનનો મેલ ધોવા માટે પાયાની જરૂરિયાત છે. શરીર અને

મન એકબીજાના પરસ્પરાશ્રયી છે. એટલે મનનું સ્વાસ્થ્ય તનના સ્વાસ્થ્ય પર અવલંબે છે. તનની સ્વસ્થતા મનની શુદ્ધિ પર નિર્ભર છે.

તન અને મન સાથે જ જીવનયાત્રા શરૂ થાય છે અને વિકાસ પામે છે. જીવનયાત્રા દરમ્યાન પરમાત્માના ધ્યાન બાળક બનવું હોય, પરમાત્માના દર્શન કરવાં હોય તો આપણું જીવન શુદ્ધ હોવું જોઈએ.

જીવનને શુદ્ધ સાત્વિક રાખવા માટે આપણે શું કરવું જોઈએ? કેવી રીતે જીવન શુદ્ધ કરી શકાય ?

પ્રથમ તો પરમાત્મા જ મારા જીવનના ચાલક, ધારક અને પ્રેરક બળ છે. તેવો દૃઢ ભાવ મનમાં પ્રસ્થાપિત કરવો જોઈએ.

બીજું આપણા "સ્વ કેન્દ્રીય" વર્તુળમાંથી બહાર નીકળી સમષ્ટિના વિશાળ ફલક પર આપણે જીવન જીવતાં શીખવું જોઈએ. ઘટાદાર ફળદ્રુપ વૃક્ષોની જેમ પરોપકારની ભાવના ખીલવવી જોઈએ. વૃક્ષને પરમાત્માએ અપાર સમૃદ્ધિ આપી તો વૃક્ષે પણ પોતાની સમૃદ્ધિને પરમની સૃષ્ટિના હિતમાં સમર્પિત કરી દીધી. ધોમધપતાં તાપમાં માનવ, પશુ પંખીઓને વિસામો આપ્યો, છાયા અને શીતળતા આપી, ફળ અને પાલો (પાંદડાં વેલા) આપી માનવ અને પશુઓની ક્ષુધા સંતોષી. પક્ષીઓને અને અન્ય જીવોને રહેવાની સગવડ કરી આપી. ફૂલો પ્રભુને ચરણે ધરી દીધાં. માનવ સ્વાસ્થ્ય માટે ઔષધિરૂપ તેના મૂળ, પાન, છાલ, ફળ વગેરે ધરી દીધાં. ભગવાને આપણને આપણી ક્ષમતા અનુસાર તન, મન, ધન, બુદ્ધિ અને શક્તિની સમૃદ્ધિ આપી જ છે. આપણે તેનો યથાયોગ્ય ઉપયોગ સમષ્ટિના શ્રેયાર્થે પણ કરવો જોઈએ. જો આપણામાં "સ્વ"ની સાથે સાથે સમષ્ટિના શ્રેયની ભાવના જાગે તો સમજવું કે, આપણામાં જીવન શુદ્ધિની શરૂઆત થઈ છે. અન્યને માટે જીવન જીવતાં જીવતાં અશુદ્ધ મન પણ શુદ્ધ થવા લાગે છે.

માણસ છીએ એટલે ક્યારેક ભૂલ થવાને પાત્ર છીએ.પરંતુ અન્યને ક્ષમા બક્ષી આપણે પશ્ચાતાપના અગ્નિથી ભૂલને બાળી નાખવી જોઈએ. તેનું પુનરાવર્તન ન થાય તેની કાળજી રાખવી જોઈએ. ક્ષમાનો ભાવ આપણા અસ્તિત્વમાં ઉભરતો રહેવો જોઈએ.

નદીનાં જળ વહેતાં રહે છે માટે જ નિર્મળ રહે છે. આપણા સદ્ભાવની, પરોપકારની સરિતા અવિરતપણે નિર્વ્યાજ ભાવે વહેતી જ રહેવી જોઈએ.

પ્રેમ, દયા, કરુણા, ક્ષમા, અહિંસા, પરોપકાર વગેરે વ્યંજનોથી આપણા જીવનને શુદ્ધ કરતા જ રહેવું જોઈએ. આપણું નિત્ય નૈતિક જીવન એ જ પરમાત્માની પૂજા છે, આધ્યાત્મિકતાની આધાર શીલા છે. આપણું શુદ્ધ,

પવિત્ર, સાત્વિક અને સમર્પણશીલ જીવન જ પરમાત્માને પ્રિય છે. પરમાત્મા પ્રેમાળ, પવિત્ર અને પરોપકારી જીવનમાં જ પ્રગટ થાય છે. જીવનશુદ્ધિ પામેલા સંતો દ્વારા પરમાત્મા પોતાના સૃષ્ટિ સંચાલનના કાર્યો કરાવે છે. સંતોના સમસ્ત અસ્તિત્વમાંથી જ પરમાત્માનો પ્રેમ અને ઐશ્વર્ય નિખર્યા કરે છે. આપનું જીવન પરમનો પયગામ બને તેવા આશીર્વાદ સહ....

ૐમાૐ

(૩)

ક્રાંતિની મશાલ

તા. ૭-૯-૦૭

પૂ. રાજયોગી નરેન્દ્રજી

સાંપ્રત સમયમાં જીવનના મૂલ્યો બદલાતાં જાય છે. નવો જમાનો એનાં નવા મૂલ્યો, નૂતન વિચારો અને નવા પ્રશ્નો - સમસ્યાઓ લેતો આવે છે. જમાનાને અનુરૂપ પ્રશ્નોનો સુલઝાવ શોધવાથી યુવા સમાજ અને ભાવિ પેઢીને સાચો, સરળ અને અનુકૂળ માર્ગ દર્શાવી શકાય.

સાંપ્રત સમયમાં વિશ્વમાં અનૈતિકતા, અરાજકતા, અંધશ્રદ્ધા અને અવિશ્વાસનું પલ્લું ભારે થઈ ગયું છે. અસલામતીનો ભય માનવીના માથે સદાય તોળાતો રહે છે. માયાવી મહાસાગરનાં પાણી ઝેરીલાં બની ગયા છે. સજ્જનો અને નિર્દોષો રહેંસાઈ રહ્યાં છે. શ્રીકૃષ્ણજીનું ગીતાનું વચન (ધર્મના અભ્યુદ્ધ, સંતો-સજ્જનોના રક્ષણ અને દુષ્ટોના વિનાશ માટે) યથાર્થ કરવા માટે પોતાના ધ્યાન ફિરસ્તાઓને વિશિષ્ટ શક્તિ સામર્થ્ય આપીને, વિશિષ્ટ કામગીરી કરવા માટે અને વિશિષ્ટ વાતાવરણ સ્થાપવા અને પ્રસરાવવા માટે આ સંસારમાં અવતરણ કરાવે છે. શ્રી રાજયોગીજીનું આ ઘરા પરનું અવતરણ પણ પરમની ઈચ્છા અને પ્રેરણાનું જ પ્રતિક છે. આધ્યાત્મિક ક્રાંતિની ચળવળ સમાજમાં ફેલાવવા માટે, અજ્ઞાન, અંધશ્રદ્ધા અને ચીલાચાલુ રીત-રિવાજોના અંધકારને મિટાવવા માટે પરમશક્તિ મા ભગવતીએ ક્રાંતિની મશાલ તેના ધ્યાન મયુર બાળ શ્રી રાજયોગીજીના હાથમાં સોંપી છે.

મારા માધ્યમ દ્વારા માતાજી પરમ શક્તિ મા ભગવતી જ્ઞાનની આતશબાજી ખેલી રહ્યાં છે. તહેવારોમાં ફટાકડાથી ખેલાતી આતશબાજી માનવમનને આનંદ તો આપે જ છે સાથે સાથે પર્યાવરણની શુદ્ધિ પણ કરે છે. માતાજીની આતશબાજી સજ્જનો, નિર્દોષો અને ભલા ભોળા જનસમુદાયને શાંતિનો, આનંદનો અહેસાસ કરાવે છે. સાથે સાથે માતાજીના આદેશ, પ્રેરણા અને માર્ગદર્શન અનુસાર

માનવતાની ક્રાંતિ મશાલ ધરીને માનવ મનમાં, સમાજમાં, રાષ્ટ્રમાં અને વિશ્વમાં સુખ શાંતિ અને સમૃદ્ધતા પ્રસારાવવા માટે પ્રયત્ન કરી રહ્યો છું.

મારા માધ્યમ દ્વારા થઈ રહેલ પરિવર્તન અને નવનિર્માણની ક્રાંતિની પ્રક્રિયા નીચે પ્રમાણે છે.

૧. આદિ, વ્યાદિ અને ઉપાદિથી શ્રસ્ત માનવજાતની સેવા.

- (ક) વ્યક્તિગત મુલાકાત, માર્ગદર્શન અને સલાહ સાથે આશીર્વાદ અને પ્રાર્થના.
- (ખ) જીવનજળ, રોગોપચાર માટે વિવિધ અનુપાન, અસાધ્ય રોગોની સારવાર અને નિવારણ માટે વિવિધ ઔષધીય ચૂર્ણનું સેવન, તાંબાનો સિક્કો, પારા સહ કોડીનો ઉપયોગ.
- (ગ) શક્તિ પ્રદાન સારવાર દ્વારા શારીરિક - માનસિક રોગ નિવારણ.
- (ઘ) કાયા કલ્પ વિદિ.

૨. માનવમનમાં માનવતા જગાવવાની અને મહેંકાવવાની સેવા

- (ક) નિયમિત ઉપાસના, મંત્રજાપ, સ્વાધ્યાય અને સત્સંગનો આદેશ.
- (ખ) નવ સિદ્ધાંતોનું નિયમિત પઠન અને આચરણ.
- (ગ) વિદ્યાર્થીઓ અને યુવાપેટીને માર્ગદર્શન અને નૈતિક જીવન જીવવાની સૂઝ સમજ.
- (ઘ) ગૃહસ્થ જીવનની આચારસંહિતા.
- (ચ) નવદંપતિને આદર્શ ગૃહસ્થાશ્રમ માટે માર્ગદર્શન.
- (છ) મન, વચન, કર્મની એકરૂપતા અને પવિત્રતા.
- (જ) સ્વમૂલ્યાંકન દ્વારા આત્મિક સુધારણા.
- (ઝ) માનવતા વ્રતનું પાલન.

૩. આધ્યાત્મિક વિકાસ અને ઉર્ધ્વગમન

- (ક) નિયમિત ઉપાસના.
- (ખ) વિશિષ્ટ ઉપાસના - અનુષ્ઠાન.
- (ગ) પરમશક્તિ મંત્ર પ્રદાન.
- (ઘ) આધ્યાત્મિક યાત્રા.
- (ચ) જ્ઞાન ગોષ્ઠિ - સત્સંગ.
- (છ) સામૂહિક મંત્રજાપ, ધ્યાન.

- (૧) મસ્તીચણ.
- (૨) મન વચન કર્મની પવિત્રતા અને એકરૂપતા
- (૩) નવસિદ્ધાંતો અને કુંડલિના નવચક્રોનું માનવ શરીરમાં સ્થાન
- (૪) સહજ ધ્યાનયોગ

૪. માનવસર્જિત ચાતનામાંથી મુક્તિ

- (ક) અકસ્માત નિવારણ વિધિ
- (ખ) આસુરી શક્તિ સામે રક્ષણ વિધિ : કાળી ચણોઠી પર વિધિ, રક્ષા કવચ, જળ છંટકાવ
- (ગ) પ્રેતાત્મા શાંતિ - મુક્તિ વિધિ
- (ઘ) સ્વરક્ષણનો મંત્ર - વિધિ
- (ચ) અંધશ્રદ્ધા, કુરિવાળો, બાધા, માનતા, સુતક, મરણોત્તર વિધિનો સૈદ્ધાંતિક પરિહાર
- (છ) મંદિરની સુરક્ષા વિધિ
- (જ) સીમા સુરક્ષા વિધિ દ્વારા રાષ્ટ્રની રક્ષા

૫. કુદરતી પ્રકોપ સામે રક્ષણ

- (ક) ઘરતીકંપ શમન અને નિવારણ
- (ખ) પ્રલય - સુનામી શમન અને નિવારણ
- (ગ) અનાવૃષ્ટિ નિવારણ - વર્ષામંત્ર

૬. સ્વપ્નાનુભૂતિ અને અગોચર સંકેત, માર્ગદર્શન

- સ્વર્ગ - નર્કની સમજ, સ્વર્ગ - મૃત્યુનું રહસ્ય
જન્મ-મૃત્યુની સમજ - બાર કલાકમાં જ પુનર્જન્મ.
ઈષ્ટદેવ મા ગાયત્રીને મનભાવન વાનગી, ગમતા પશુ, પક્ષી રમત વગેરે.

૭. વૈચારિક ક્રાંતિ - નૂતન દૃષ્ટિ

- (ક) નવી સૃષ્ટિ નિર્માણની પરિકલ્પના
- (ખ) સેવા દિન, માનવતાદિન અને ઉપાસના દિનની ઊજવણી
- (ગ) પ્રેમના પુષ્પોથી જ ગુરુદેવનું અભિવાદન, ફૂલહાર અંધ.
- (ઘ) પ્રસાદમાં પરિવર્તન - મિઠાઈને બદલે શેકેલા મોળા ચણા, ઘરની બનાવેલી સુખડી, તલસાંકળી વગેરે
- (ચ) કૃષ્ણના જીવનમાં દીર્ઘનું પાત્ર
- (છ) શ્રીરામ અને શ્રીકૃષ્ણના જન્મસ્થળનું દર્શન.

(૪)

સેવામાં સમર્પણ, સાવધાની અને વિવેકની આવશ્યકતા

સેવાદિન

તા. ૪-૯-૦૭

પૂ. રાજયોગી નરેન્દ્રજી

ઘાલા બાળકો,

આજે સેવાદિન છે. નિલોષા સેવાતીર્થ તેના ૨૯ વર્ષમાં પ્રવેશી રહ્યું છે. યોગાનુયોગ આજે જન્માષ્ટમી - કૃષ્ણ જયંતિ પણ છે. શ્રીકૃષ્ણ ભગવાન 'સેવા'ના મૂર્તિમંત સ્વરૂપ હતા. માનવ સેવા માટે જ અને જીવસૃષ્ટિની સહાય અને સંવર્ધન માટે જ પરમાત્માએ શ્રીકૃષ્ણ સ્વરૂપે અવતાર ધારણ કર્યો હતો.

આજે આપણે સેવાના સ્વરૂપને પહેચાનીએ. સેવા કરવી એ માનવમાત્રનો ધર્મ છે. ફરજ છે, દરેક વ્યક્તિએ જીવનકાળ દરમિયાન પોતાની શક્તિ અનુસાર પરમની સૃષ્ટિના પ્રત્યેક જડ ચેતન સર્જનની તન, મન અને ધનથી યથાયોગ્ય સેવા કરવી જોઈએ. સેવા કાર્યમાં સ્વાર્થ, આસક્તિ કે અભિમાન ક્યારેય ભળી ન જાય તેનું ધ્યાન રાખવું જોઈએ, સતર્કતા કેળવવી જોઈએ.

સેવાને ઉપકાર કર્યાના ભાવમાં ક્યારેય ખપાવવી નહિ. સેવા લેનાર પ્રત્યે આભારની લાગણી વ્યક્ત કરવી જોઈએ અને સેવા કરવા માટે પોતાની જાતને નિમિત્ત માત્ર જ ગણવી જોઈએ. સેવાની તક આપવા માટે પરમાત્માનો મદ્યપૂર્વક આભાર માનવો જોઈએ.

સેવા કરો, વળતરની -ફળની અપેક્ષા, પદ, પ્રતિષ્ઠા, માનની કે આભારની અપેક્ષા પણ ન રાખવી. સેવકના સ્વરૂપમાં ક્યારેય શેઠ બની ન જવાય, નાના - નાના સેવકોનો સમુદાય ઉભો કરી અહમ્ પોષાય તેવું વાતાવરણ કે પરિસ્થિતિ નિર્માણ ન થઈ જાય તેની સતત સાવચેતી રાખવી જોઈએ. સેવા કરવાનો સદ્વિચાર આપવા માટે અને સેવાની તક આપવા માટે પરમાત્માનો ઉપકાર માનીએ. સેવામાં સમર્પણ, સાવધાની અને વિવેકની આવશ્યકતા છે.

ગુરુદેવ, સંતો, સજ્જનો અને સાધુ મહાત્માઓની સેવા સંપૂર્ણ શ્રદ્ધા અને ભક્તિથી કરીએ. આ મહાન આત્માઓ, મહાનુભાવોની સેવા કરતી વખતે તેમના સ્વરૂપને, સિદ્ધાંતને, જીવન વ્યવહારને ધ્યાનમાં રાખીને જ સેવાની પ્રક્રિયા અપનાવીએ. ત્યાગી, વૈરાગી, સંતની સેવામાં રાજમુગટ, ભોગવિલાસના સાધનો અસ્થાને છે. સંતના વિશિષ્ટ સ્વરૂપની ઠાંસી થાય. તેમની વિતરાગ ઉપર કલંક લાગે, તેમની સાધના સંપત્તિનો ક્ષય થાય, તેમના ઉચ્ચ આસનથી તેમનું અધઃપતન થાય, અહિત થાય એવી કોઈપણ

વેવલાઈભરી કુમ્ભવૃત્તિથી હંમેશા દૂર રહેવું. સેવા કરવામાં પણ વિવેક દાખવવો જોઈએ. સંતના આદર્શ સ્વરૂપને ધ્યાનમાં રાખીને જ સેવકોએ, શિષ્યોએ તેમની સેવા કરવી જોઈએ. ઘણી વખતે વેવલા સેવકો, શિષ્યો, સંતના આદર્શોને છિન્ન-ભિન્ન કરીને સંતને વંદનીયમાંથી નીંદનીય બનાવી દે છે.

સંતની ગરિમા સચવાય તે રીતે જ તેમની સેવા સુશ્રુષા કરવી જોઈએ. બાણશૈયા પર સૂતેલા ભીષ્મ પિતામહનું મસ્તક લટકતું હતું. હિતેચ્છુઓએ સુકોમળ તકિયા લાવીને તેમના મસ્તકને ટેકવવા પ્રયત્ન કર્યા પરંતુ પિતામહ મૂંઝાયા. તેમણે અર્જુનને બોલાવીને તેમના ઝૂલતા મસ્તકને ટેકવવા જણાવ્યું. ચતુર અર્જુન પિતામહના મનની વાત સમજી ગયા અને તેમની ગરિમાને શોભે તે રીતે પ્રણ બાણ મારીને વીરોચિત તકિયો બનાવી દીધો અને ઝૂલતા મસ્તકને બાણના તકિયા પર ટેકવી દીધું. ભીષ્મ પિતામહ વીર અર્જુન પર ખુશ થઈ ગયા અને અંતરના આશીર્વાદ આપ્યા.

બાણશૈયા પર તકિયો પણ બાણનો જ શોભે ને ! રૂના સુવાળાં તકિયા ભીષ્મ પિતામહની શૂરવીરતાના રૂપમાં તેમનું અપમાન હતું. વીરતાની હાંસીરૂપ હતું. તેમની મહતાનું, પ્રતિષ્ઠાનું અન્ય સેવકોના મનમાં અજ્ઞાન હતું.

આપણા સર્ગા-સ્નેહી કે નિકટના સંબંધી કદાચ વ્રત, તપ, ત્યાગ આદિ કરવા પ્રેરાય, સંયમનો, ત્યાગનો માર્ગ અપનાવે તો મોહ મમતાના આશ્રય હેઠળ તેને સંયમના સાત્વિક માર્ગથી ચલાયમાન કરી અસંયમના, અસાત્વિક માર્ગે દોરી જવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઈએ નહિ. તેમના સાધનાના માર્ગમાં તેને સાનુકૂળ વાતાવરણ અને યોગ્ય સહકાર પૂરો પાડવાનો પ્રયત્ન કરીએ તે પણ એક મહાન સેવા છે.

દીન, હીન અને અસહાય બાળક પર જેમ માતાપિતાનો વધુ પ્યાર અને ધ્યાન હોય છે તેવી જ રીતે નિરાધાર, નિઃસહાય, અનાથ અને ગરીબ બાળકો પર જગત જનની મા ભગવતીનો પણ વિશેષ પ્રેમ હોય છે. જગતજનનીનો પ્યાર મેળવવો હોય તેના કૃપાશિષના અધિકારી બનવું હોય તો આવા નિરાધાર, જગતજનનીના બાળકો પર મમતાનો હાથ લંબાવીએ, વાત્સલ્યની વર્ષા કરીએ અને તન, મન, ધનથી અનાસક્ત ભાવે મદદ કરીએ.

આપણા મદ્યભંડારમાં ભરેલી ભાવનાનો ભંડાર એ જ આપણી સાચી સંપત્તિ છે. જીવનને સાદુ, સરળ, શ્રદ્ધામય, સેવા પરાયણ અને પ્રભુમય બનાવવાની કળાનો વિકાસ કરીએ તે જ પરમાત્માની સાચી સેવા છે.

ૐ મા ૐ

(૫)

સેવાવ્રતધારી શ્રીકૃષ્ણ ભગવાન - જન્માષ્ટમી

તા. ૪-૯-૦૭

પૂ. રાજયોગી નરેન્દ્રજીનો

સેવાદિનની સાથે સાથે આજે મારા પ્રિય સખા શ્રીકૃષ્ણજીનો જન્મદિવસ-જન્માષ્ટમી પણ છે. શ્રીકૃષ્ણજીએ સેવાવ્રત ધરીને મહામાનવ રૂપે પરદુઃખભંજન કાળે જ પૃથ્વી પર અવતરણ કર્યું હતું. શ્રીકૃષ્ણની વિવિધ લીલાઓ નિઃસ્વાર્થ સેવાનો જ એક પ્રકાર છે.

દૂધ, દહીં, માખણથી વંચિત રહેતાં ગોકુલવાસીઓ, ગોપબાળકોને મથુરાના રાજા કંસ - પોતાના મામા હોવા છતાં પણ તેમના અન્યાયમાંથી બચાવ્યા. ગોપબાળકોનું સુખી સ્વાસ્થ્ય તેમના હૈયે વસેલું હતું. વળી, અન્યાય સામે નીડરતાથી અહિંસક લડત આપવાની શીખ પણ તેમની આ લીલામાં સમાયેલી હતી. પોતે માખણચોર કહેવાયા. બદનામી વહોરી, પરંતુ ચોરીનો આશય શુભ હતો, સેવાથી સભર હતો.

ઈર્ષ્યાથી યુક્ત દમનકારી મામા કંસના સાગરિતો અસુરોના ત્રાસમાંથી ગોકુલવાસીઓને, ગોપબાળકોને તેમજ ગાયોને પોતાના સામર્થ્યથી બચાવી લીધા.

ઈન્દ્રના ઈર્ષ્યાયુક્ત મેઘ પ્રકોપથી ભયભીત થયેલા ગોકુલવાસીઓને ગિરિરાજ પર્વતને ઊંચકીને તેની નીચે આશ્રય આપી ભયમુક્ત કર્યા. ઈન્દ્રના ઈર્ષ્યાગ્નિને ઠારી નાખ્યો, પરાજિત કર્યો.

કુરુક્ષેત્રના રણમેદાનમાં ધર્મના પક્ષમાં રહી અધર્મનો નાશ કર્યો અને ધર્મયુક્ત પાંડવોને વિજય અપાવ્યો.

અસુર રાજાઓના ત્રાસયુક્ત વ્યવહારથી કેદમાં પૂરાયેલી કન્યાઓને મુક્ત કરી આશ્રય આપ્યો.

ગરીબ મિત્ર સુદામા સાથેના દ્વારિકા મિલન વેળાએ શ્રીકૃષ્ણજીનો વ્યવહાર એક રાજા હોવા છતાંય કેટલો સરળ, નિર્મળ અને નિર્દોષ હતો. સેવાવ્રતધારી, અહમ્મી અળગો, સરળ, સુલભ અને સહજતાથી મળી શકે તેવી શીખ અને સંદેશ મળી રહે છે.

યમુનાના વિષયુક્ત જળ કરનાર કાલિયનાગનું દમન કર્યું. અહીંયા કાલિયનાગની વાત **સિમ્બોલિક** છે.

કાલિયનાગ : એટલે ષડ્વૃત્તિઓથી દૂષિત થયેલું માનવ મન.

નાગણીઓ : એટલે આપણી ઈન્દ્રિયો જે મનના નિયંત્રણમાં છે.

યમુનાના વિષયુક્ત જળ એટલે મનની મલિનતાથી ખરડાયેલું આપણું આંતરબાહ્ય વાતાવરણ.

બાળકૃષ્ણ એટલે આપણા આત્માનું મન પર નિયંત્રણ.

બાળ કૃષ્ણનું નાગના મસ્તક પર નર્તન કરવું એટલે આત્માના ઓજસથી, આત્માના અવાજથી, મનને સાત્વિકતામાં પરિવર્તિત કરવાની પ્રક્રિયા. સત્સંગ, સંતસમાગમ, સદ્ગુરુના સાનિધ્યમાં રહેવાથી મનની મલિનતા દૂર થાય છે. આનંદ અને પ્રસન્નતા વર્તાય છે, આપણું આંતરબાહ્ય વાતાવરણ શુદ્ધ સાત્વિક થવા લાગે છે.

મહામાનવરૂપે અવતરેલ શ્રીકૃષ્ણજી મહાન, નમ્ર, નિઃસ્વાર્થી, નિર્મળ અને સેવાદ્રવતધારી પૂર્ણ પુરુષોત્તમ હતા. આજના શુભ દિને શ્રીકૃષ્ણજીના સેવાના ગુણોને આપણામાં પ્રગટાવીને, વિકસાવીએ અને આચરણમાં મૂકીએ. મારા આપ સર્વેને આશીર્વાદ છે.

(૬)

સેવાદિન - માનવતાદિન ઉત્સવની ઊજવણી

સપ્ટેમ્બર મહિનાનું પ્રથમ સપ્તાહ એટલે દિવ્યતા પ્રસરાવતું અને માનવતા મહેંકાવતું ઉત્સવ સપ્તાહ. આ દિવસો દરમિયાન શ્રદ્ધાકુટિર અને શ્રદ્ધાવાન ભક્તોના હૈયામાં ઉત્સવ માણવાનો માહોલ હિલોળા લઈ રહ્યો હોય છે.

માતાજીની સાક્ષાત્ સ્વરૂપે પદરામણી.

જન્માષ્ટમી - સેવાદિન - માનવતા દિનની ઊજવણી

પૂજ્ય ગુરુદેવની અમૃતવાણી

સત્સંગ અને ભક્તોની ભાવોર્મિઓ ..... વગેરે વગેરે વિચારો અને કલ્પનાઓ શ્રદ્ધાળુઓના મનમાં વહેવા લાગે છે. પૂજ્ય ગુરુદેવના નયનોની પ્રતીક્ષામાં જ માતાજીની મૂરતનાં દર્શનનો લ્હાવો લેવા ભાવિકો ઉત્સુક હોય છે.

ત્રીજી સપ્ટેમ્બરે : માતાજીએ રાતે પધારી, પોતાના રાજબાળ સાથે કાર્યચક્ર વિશે વાતો કરી માર્ગદર્શન આપ્યું, લ્હાલપની વર્ષા કરી અને ૭૬ બદામનો પ્રસાદ પધરાવ્યો.

ચોથી સપ્ટેમ્બરે : સેવાદિનની સાથે સાથે જન્માષ્ટમી પર્વની ઊજવણી કરવામાં આવી. પૂજ્યશ્રીએ શ્રદ્ધાકુટિરમાં આ બંને પ્રસંગોને આવરી લઈને મનનીય અમૃતવાણી વહાવી હતી.

સાતમી સપ્ટેમ્બરે : લોહાણા ભવનમાં સવારે આશીર્વાદનો પ્રોગ્રામ હતો. અગિયારસ હોવાથી ભક્તોએ ફરાળનો પ્રસાદ લીધો હતો. સાંજે સત્સંગ, ભજન, ભક્તોની ભાવોર્મિઓ રજૂ થઈ હતી. પછી પૂજ્યશ્રીએ આશીર્વચનમાં જણાવ્યું હતું કે, માનવતા જીવનશુદ્ધિનું પ્રેરકબળ છે. અંતમાં મંત્રજાપ અને આરતી - સ્તુતિ કરી પ્રોગ્રામની સમાપ્તિ કરી હતી.

શ્રી મનેષભાઈ મોદીએ પૂજ્યશ્રીના સેવાચક્રના વિવિધ સોપાનો દર્શાવતું ભવ્ય ફોટો પ્રદર્શન હોલમાં જ ગોઠવ્યું હતું.

(૭)

અમૂલ્ય શક્તિ સંપત્તિ - ગુરુપૂર્ણિમા

તા. ૨૯-૭-૦૭

પૂ. રાજયોગી નરેન્દ્રજી

ઘાલા આત્મીયજનો,

ગુરુપૂર્ણિમાના પાવન પ્રસંગે આપ સર્વેનું અંતઃકરણથી સ્વાગત છે. આપ સર્વેના પ્રેમ, લાગણી અને અહોભાવને હું બિરદાવું છું. ગયા વર્ષે ગુરુપૂર્ણિમાના પ્રસંગે મેં આપ સર્વેને જણાવ્યું હતું અને આદેશ આપ્યો હતો કે, આપના માતાપિતાની ચરણવંદના, કરી, આશીર્વાદ મેળવીને પછી જ આપના પૂજ્ય ગુરુદેવના દર્શન, વંદન કરજો. માતાપિતા આપણા પ્રથમ ગુરુ છે. બાળકના જીવનવિકાસના હિતેચ્છુ છે. બાળકનો સર્વાંગી વિકાસ કરવામાં મહત્ત્વનું યોગદાન આપે છે. માતાપિતાની ભાવપૂર્ણ સેવા કરવી અને અંતઃકરણના આશીર્વાદ મેળવવા એ જ માનવજીવનનું મહામૂલું નજરાણું છે.

સદ્ગુરુ આધ્યાત્મિક માતાપિતા છે. આધ્યાત્મિક પંથના ભોમિયા - જાણકાર - માર્ગદર્શક છે. ગુરુદેવ તો ઈષ્ટદેવને મળવા માટેનું પ્રવેશદ્વાર છે. સદ્ગુરુના સામ્રાજ્યમાં હંમેશાં સત્યનો, આનંદનો, કલ્યાણનો, જ્ઞાનનો અને દિવ્યતાનો દીપક અખંડ જલતો રહે છે. આપણે દૃઢ સંકલ્પ અને અનન્ય શ્રદ્ધા સાથે ગુરુપ્રદેશમાં પ્રવેશ પામી જીવનયાત્રાને દિવ્ય પ્રકાશના પંથે ગતિ કરાવવી જોઈએ. સદ્ગુરુદેવના આદેશોનું પાલન કરીને સદ્ગુરુ સમ, સદ્ગુરુમય અને પરમના પ્યારા બનવા પ્રયત્નો કરવા જોઈએ. આપણા પુરુષાર્થમાં પરમની કૃપા અવશ્ય ભળશે જ.

માનવજન્મની સાથે જ પરમાત્માએ અમુક શક્તિઓનો સંચય આપણામાં કર્યો છે. જીવનયાત્રા દરમિયાન આપણી આ વિવિધ શક્તિનો વિકાસ અને વિસ્તાર થતો જાય છે.

આપણી વિશિષ્ટ વિવિધ શક્તિઓ આ પ્રમાણે છે :

(૧) મનની શક્તિ	(૨) બુદ્ધિની શક્તિ	(૩) સદ્ગુણોની શક્તિ
(૪) પ્રેમની શક્તિ	(૫) શ્રદ્ધા	(૬) જ્ઞાન
(૭) હિંમત-બળ	(૮) મધ્યના ભાવ	(૯) વિવેક, વિનય.

આ બધી જ શક્તિનો સંચય શરીરની અંદર થયેલો છે એટલે પ્રથમ તો શરીરના પંચમહાભૂતો પૃથ્વી, જળ, તેજ, વાયુ અને આકાશ તત્ત્વોને સમતોલ રાખવાથી શરીરનું સ્વાસ્થ્ય નિયંત્રણમાં અને નિયમમાં રહે છે. શરીરના વિવિધ અવયવો સ્વચ્છ, સ્વસ્થ અને સ્વાસ્થ્યયુક્ત રહે તે માટે આપણા આહાર, વિહાર અને જીવનવ્યવહાર નિયમિત, સંચમિત અને સાત્ત્વિક રાખવા જોઈએ.

‘શરીર માધ્યમ્, ખલુ ધર્મ સાધનમ્’

શરીરના માધ્યમથી જ ધર્મનું આચરણ કરી શકાય છે. વળી શરીર એ આત્માનું મંદિર છે, એટલે એ પરમાત્માનું પણ નિવાસસ્થાન છે શરીરની સ્વસ્થતા અને પવિત્રતા ટકાવી રાખવા માટે સમજણની ઉંમરથી જ પ્રયત્ન કરવો જોઈએ. સંત,

સદ્ગુરુ સત્સંગ અને સ્વાધ્યાયના માહોલમાં જ તેને રાખવું જોઈએ. અપવિત્ર, અશિષ્ટ, આચાર-વિચાર અને આહાર તેને અભડાવી ન જાય તેની કાળજી અને સતર્કતા રાખવી જોઈએ.

આપણી વિવિધ શક્તિઓનો વિકાસ કેવી રીતે થાય છે? તેને ઉર્ધ્વગામી કેવી રીતે બનાવી શકાય અને પરમના પ્રદેશમાં જ વિહાર કરાવી શકાય તે વિશે વિચારીએ અને આચરણમાં ઉતારીએ.

૧. મનની શક્તિ : મન એ વિચારોનું વહન કરે છે. આપણા વિચારો કાર્યનું બીજ છે. પરિપક્વ અને તંદુરસ્ત વિચારો જ ફળદ્રુપ વિચાર બીજ નિર્માણ કરી શકે. મનને તંદુરસ્ત, પવિત્ર, સાત્ત્વિક અને સર્વજનશીલ બનાવવા માટે મનને સેવા, સ્વાધ્યાય, સત્સંગ અને સાત્ત્વિક વાતાવરણમાં જ પ્રવૃત્ત રાખવું જોઈએ. મનની એકાગ્રતા લાવવા માટે ઉપાસના મંત્રજાપ અને ધ્યાનનો માર્ગ અપનાવવો જોઈએ. મજબૂત, દૃઢ મનોબળથી મનની શક્તિ, નિર્ણયશક્તિ વધારી શકાય છે. આનંદ, શાંતિ અને પ્રસન્નતા અનુભવી શકાય છે. પરમના પ્રદેશમાં વિહરવા માટે, પરમાત્માના સાત્ત્વિક કાર્યમાં સહભાગી થવા માટે એકાગ્ર, પવિત્ર અને તંદુરસ્ત મનની આવશ્યકતા છે.

૨. બુદ્ધિ : મનના વિચારોને બુદ્ધિની એરણ પર ચઢાવીને ચકાસવા જોઈએ પછી જ તેને કાર્યાન્વિત કરી શકાય. જીવનમાં સફળતા મળવી એ બુદ્ધિનો માપદંડ છે. બુદ્ધિની સમૃદ્ધિ વધારવા માટે રચનાત્મક વિકાસના કાર્યોમાં બુદ્ધિને જોતરવી જોઈએ. પરમની સૃષ્ટિના રહસ્યોને જાણવામાં, શોધવામાં, ઉકેલવામાં અને અનુભવવામાં બુદ્ધિનો ઉપયોગ કરવાથી પરમની નજદીકી અનુભવવાનો અનંદ મળે છે. સેવાના સ્વરૂપમાં નિઃસ્વાર્થભાવે વ્યક્તિગત કે સામાજિક સમસ્યાઓ - સુલઝાવવા માટે બુદ્ધિની શક્તિ કામે લગાડવાથી બુદ્ધિને તીક્ષ્ણ-ધારદાર બનાવી શકાય.

૩. સદ્ગુણો : દયા, કરુણા, ધીરજ, પ્રમાણિકતા, સદ્ભાવ, સમતાભાવ, સહનશીલતા, અહિંસા, નિર્ભયતા, ક્ષમાના ગુણો વધતા ઓછા અંશે દરેક વ્યક્તિમાં જન્મજાત હોય છે જ. આ સદ્ગુણોનો વ્યાપ વધારવાથી તેમજ માનવતાના કાર્યોમાં, સેવાના કાર્યોમાં તેનો યથાશક્તિ તન, મન, ધનના માધ્યમ દ્વારા ઉપયોગ કરવાથી આનંદ અને શાંતિનો અનુભવ થાય છે. સત્સંગ, સદ્ગુરુનું શરણ, સ્વાધ્યાય, સંત સમાગમ અને સેવા કાર્યોથી સદ્ગુણોનો વ્યાપ વધારી શકાય છે. સદ્ગુણો આપણા જીવનને ઉજ્જવળ અને પવિત્ર બનાવે છે. સદ્ગુણોથી પરમાત્માના પ્રદેશના યાત્રી બની શકાય છે.

૪. પ્રેમ : પ્રેમની પૂંજી પરમાત્માએ આપણને જન્મની સાથે જ આપેલી છે. બાળ સ્વરૂપ કેટલું પ્રેમાળ અને મીઠું લાગે છે. સંસારની પળોજણમાં અટવાઈ જતાં પ્રેમનું સ્વરૂપ પાંગળું, ઘૂંઘળું બની જાય છે. ઈર્ષ્યા, ક્રોધ, રાગ, દ્વેષ, લોભ, નિંદા અને

અહમ્ભાવ તેમજ કુટેવો, દુર્વૃત્તિઓના વાદળો પ્રેમના પ્રકાશને ઢાંકી દે છે.

નિઃસ્વાર્થ પ્રેમની ભાગીરથીને વહેતી રાખવા માટે અહમ્ભાવને અળગો કરી પરમની સૃષ્ટિના પ્રત્યેક જડચેતન સર્જનને આત્મીય ગણીને પ્રેમની ઠૂંક આપીએ. પ્રેમની શક્તિમાં વૃદ્ધિ કરવા માટે પહેલાં તો પોતાની જાતને પ્રેમ કરવો જોઈએ. આપણામાં રહેલા કે વિકસતા દુર્ગુણોને દૂર કરવા, મિટાવવા હંમેશાં પ્રયત્ન કરવો જોઈએ.

“જ્યોત સે જ્યોત જગાતે ચલો...

પ્રેમ કી ગંગા બહાતે ચલો.

રાહમેં આયે જો દીન-દુઃખી,

ઉનકો ગલે સે લગાતે ચલો.... પ્રેમકી ગંગા....”

પ્રેમથી સમસ્ત અસ્તિત્વને છલકાવી દઈએ તો પ્રેમસ્વરૂપ પરમાત્માના અને પરમના પ્યારા સંતોના મદ્યમાં સ્થાન પ્રાપ્ત કરી શકાશે.

૫. શ્રદ્ધાની શક્તિ : શ્રદ્ધા અને વિશ્વાસ ઉપર જ જીવન ગતિ કરે છે, અને વિકાસની ક્ષિતિજો ઉઘાડી આપે છે. બાળકનો માતાપિતા પરનો વિશ્વાસ, શ્રદ્ધા, શિષ્યની સદ્ગુરુ પર શ્રદ્ધા, દર્દીની ડોક્ટર પરની શ્રદ્ધા વ્યક્તિના જીવનમાં આમૂલ પરિવર્તન લાવી શકે છે. પરમાત્માને નજરે નિહાળ્યા ન હોવા છતાં આપણા ઈષ્ટદેવમાં અનન્ય શ્રદ્ધા રાખવાથી જીવનમાં આનંદ અને શાંતિનો અનુભવ થાય છે.

“શ્રદ્ધાથી શિવત્વને જાગૃત કરી શકાય છે.”

માનવીના ભૌતિક અને આધ્યાત્મિક જીવનનું અવલંબન શ્રદ્ધા છે. આપણા ઈષ્ટદેવની ઉપાસના, પ્રાર્થનાનો આધાર આપણી શ્રદ્ધા જ છે. શ્રદ્ધાની શક્તિનો વિકાસ કરવા માટે આપણી શ્રદ્ધામાં આપણને શ્રદ્ધા હોવી જરૂરી છે. શાસ્ત્રોનો અભ્યાસ, સંતોનો સંગ, સત્સંગ, અને સજ્જનોના અનુભવોમાંથી પ્રેરણા મેળવીને આપણી શ્રદ્ધાને દૃઢીભૂત, મજબૂત કરી શકાય છે. અશક્યને શક્યમાં પરિવર્તિત કરવાની શક્તિ શ્રદ્ધામાં છે. શ્રદ્ધા વડે જ શ્રદ્ધાનો આવિર્ભાવ થાય છે અને આપણા સમસ્ત અસ્તિત્વમાં શાંતિ અને સંતોષનો અહેસાસ થાય છે. મીરાંની ‘મોહનમાં શ્રદ્ધાએ વિષને અમૃત બનાવી દીધું. નરસિંહ મહેતાની ‘નટવરમાં’ શ્રદ્ધાએ તેની ઠુંડી સ્વીકારી, દીકરી કુંવરબાઈનું મામેરું અને દીકરા શામળશાના વિવાહ પરમાત્માએ સ્વયમ્ પધારીને સાંસારિક પ્રસંગો પાર પાડી આપ્યા.

શ્રદ્ધાની શક્તિથી જ પરમની પ્રાપ્તિ, અનુભૂતિ, પ્રેરણા અને પ્રેમ પ્રાપ્ત કરી શકાય છે.

૬. જ્ઞાનની શક્તિ : માનવમનમાં - મગજમાં જન્મોજન્મના જ્ઞાનનો સંચય, સંગ્રહ થતો રહે છે. સુષુપ્ત રીતે સંગ્રહાયેલા આ જ્ઞાનનો ખજાનો લઈને જ બાળક જન્મે છે. સમય, સંજોગો, યોગ્ય શિક્ષણ અને વાતાવરણથી સુષુપ્ત રીતે સંગ્રહાયેલા જ્ઞાનને

ઉજાગર કરી શકાય છે. વિકાસ કરી શકાય છે, જ્ઞાનમાં વૃદ્ધિ કરી શકાય છે. બાળકનો સ્વભાવ, આવડત, રુચિ, ગમા-અણગમાની વૃત્તિ વગેરે તેના પૂર્વજન્મના કર્મ અને જ્ઞાનનો પડછાયો છે.

વર્તમાન જીવનમાં સાત્ત્વિક જ્ઞાનના વિકાસ માટે યોગ્ય શિક્ષણ, સ્વાધ્યાય, સત્સંગ અને સદ્ગુરુના શરણની સાથે સાથે નિયમિત ઉપાસના, પ્રાર્થના, મંત્રજાપ, શિસ્ત, સંયમ અને સાત્ત્વિક વાતાવરણ અતિ આવશ્યક છે. માનવ કલ્યાણ, સમષ્ટિના શ્રેયાર્થે અને 'સ્વ'ની ઉર્ધ્વગતિ માટે જ્ઞાનનો ઉપયોગ કરવો જોઈએ. પરમાત્મા 'જ્ઞાનનો ભંડાર' છે, પરમના જ્ઞાન સાગરના અમૃતને નિયમિત પીવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઈએ.

૭. હિંમત - બળ - સ્વરક્ષણ, સ્વબચાવ કરવાની શક્તિ લઈને જ બાળક જન્મે છે. શિક્ષણ અને પ્રેક્ટિસથી હિંમતનો વિકાસ કરી શકાય છે. વિષમ પરિસ્થિતિમાં ડર્યા વગર, હિંમતથી પરિસ્થિતિનો સામનો કરી શકીએ. સુલઝાવી શકીએ. ભય અને સમસ્યાની હિમશીલાને હિંમત અને બળના અંગારથી ઓગાળી દઈએ. સફળતાની સીડીઓ હિંમતથી જ ચઢી શકાય છે. હિંમત નબળાઈને નસાડી મૂકે છે. અન્યાયને ન્યાયમાં પરિવર્તિત કરી શકે છે. 'હિંમતે મદા તો મદદે ખુદા'. હિંમતથી ગભરાયા વગર એક ડગ માંડો, પરમના પ્રકાશના ઝબકારે અનેક ડગ મંડાઈ જશે. નિર્ભય બનીએ અને નીડરતા કેળવીએ.

૮. ધૃદ્યની ભાવના : પ્રેમ, પ્રકાશ અને પ્રસન્નતા સ્વરૂપે વિલસી રહેલ આત્મતત્ત્વ એ માનવજીવનની અમૂલ્ય મૂડી છે. ધૃદ્યનો ઘબકાર જીવન ટકાવી રાખે છે. પ્રાણતત્ત્વના સુમેળથી જીવન ગતિ કરે છે, વિકાસ પામે છે. ધૃદ્યનો પ્રેમ, ભાવ, લાગણી, આનંદ, પ્રસન્નતા આત્મીયતાનો નાતો બાંધી આપે છે. આત્મીયતાનો ભાવ જીવનમાં અને વિશ્વમાં શાંતિ અને સદ્ભાવ પ્રસરાવી શકે છે.

ધૃદ્યના ભાવ, લાગણીની શક્તિને સમૃદ્ધ કરવા માટે સદ્ગુણોનો વિકાસ કરવો જોઈએ. મનની મલિનતાને મંત્રજાપના વારિથી સતત સાફ કરતાં રહેવું પડે. સેવા, સ્વાધ્યાય, સત્સંગ અને પ્રાર્થનાથી સમસ્ત અસ્તિત્વને સભર કરી દેવું પડે. વાણી, વર્તન અને વ્યવહારની પવિત્રતા, એકરૂપતા રાખવાથી ધૃદ્યના પ્રેમની લાગણીની સમૃદ્ધિમાં, શક્તિમાં વધારો કરી શકાય છે. અંતરાત્માના અવાજને અનુસરવાની ક્ષમતા કેળવી શકાય છે. પરમની સૃષ્ટિમાં પ્રેમની રસલ્હાણ કરી શકાય છે.

૯. વિવેક - વિનય : વિવેક, વિનય અને વિનમ્રતાના ગુણો આપણી અંદર પડેલા જ છે. વાતાવરણની કલુષિતતા અને પ્રદૂષણથી અસંસ્કારિતાના આવરણ હેઠળ આપણા આ ગુણો ઢંકાઈ ગયા છે. જેથી સારાસારનો, સદ્વર્તનનો વિચાર કરવાનું ચૂકી જાય છે. આધુનિક જીવન પ્રણાલિ, શિક્ષણપ્રથા, મીડિયાનો વ્યાપ અને

દુરઉપયોગ, ઈલેક્ટ્રોનિક સાધનોનો અસંયમિત ઉપયોગ વ્યક્તિના ભાવ જગતને અવરોધે છે. બુદ્ધિને ઉદ્ધત બનાવી દે છે.

માતાપિતાના સાત્ત્વિક સંસ્કાર પ્રદાનની ભાવના, માતાપિતા કુટુંબના સભ્યોના સંબંધો તેમજ વાણી-વર્તન, વ્યવહારમાં આત્મીયતા, લાગણીસભર અને પ્રેમાળ સામાજિક સંબંધો, સર્વાંગી વિકાસ થાય તેવી સાત્ત્વિક શિક્ષણ પદ્ધતિની સાથે સાથે આધ્યાત્મિક વાતાવરણ, સંત સમાગમ, નિયમિત ઉપાસના, પ્રાર્થનાની આદતથી વિવેક અને વિનયને વિકસાવી શકાય. વિવેકથી આપણામાં સારાસારની બુદ્ધિ ખીલે છે, જીવન સાત્ત્વિક અને ઉર્ધ્વગામી બનાવી શકાય છે. વિવેક અને વિનયથી વિશ્વેશ્વરના પ્યારા બની શકાય છે.

આપણી આ અમૂલ્ય શક્તિ સંપત્તિનો વિકાસ કરીને સ્વ અને સમષ્ટિના શ્રેયાર્થે તેનો ઉપયોગ કરીએ. વ્હાલા બાળકો, આપ સર્વે આપની અમૂલ્ય શક્તિ સંપત્તિને પહેચાનો, તેનો વિકાસ કરો અને પરમના પ્રદેશમાં આપની શક્તિનો ઉપયોગ કરો તેવા આશીર્વાદ.

ૐ મા ૐ

સંદેશો દોહરાવું ફરી ફરી

હતી અષાઠી, પૂર્ણિમા ૧૯૭૭ તણી

હતી એ પ્રથમ ગુરુપૂર્ણિમા માના બાળ તણી.

સૂર્ય - ચંદ્ર ફરતા રહે, જીવન વિકાસ થતો રહે.

બીજ બોદાય, પાલન પોષણ થાય ઘેઘૂર વૃક્ષ લહેરાય,

આજે ચૌવનના શણગાર સજી, રુમઝુમતી આવી ગુરુપૂર્ણિમા.

નફા-ખોટનું સરવૈયું ત્રીસ વર્ષ તણું.

હું પૂછું છું વ્હાલા, પ્રેમીજનો,

શું પ્રાપ્ત કીધું આ જીવનમહીં.

ખાધું-પીધું મોજ કરી જીવન વ્યતીત કર્યું,

એ સંદેશો નથી મુજ તણો,

મુજ સંદેશો દોહરાવું આજ ફરી ફરી,

જીવન વિકાસ કરો, સત્યના પંથે-આધ્યાત્મિક પંથે,

પ્રથમ બનો સારા માનવ.

મહામાનવ બનવા પુરુષાર્થ કરતા રહો.

પૂ. રાજયોગી નરેન્દ્રજી

(૮)

एकदा अमृतारण्ये.....

શ્રી મુંજાલભાઈ દવે

(તા. ૪-૨-૨૦૦૭ ને રવિવારના રોજ પુણા (સુરત) મુકામે યોજાયેલ ગાયત્રી મહાયજ્ઞનું વિહંગાવલોકન)

“ૐ મા ૐ ..... સ્વાહા....!

“ૐ મા ૐ ..... સ્વાહા....!

- પુંસ્કોકિલના મધુર-મધુર ટહુકાર સમા પરમશક્તિ મંત્રના તાલબદ્ધ નાદ, કર્ણપ્રિય સંગીતની સુરાવલિઓ સંગે સુમેળ સાધી, મંત્રગાનરત વિપ્રોના કંઠેથી એકધારા વહીને સમગ્ર વાતાવરણને પરમદિવ્ય આનંદ તથા આધ્યાત્મિક આંદોલનોથી સભર બનાવી રહ્યાં છે..... તમ્હકાંચન વર્ણના ઝભ્ભા - ઘોતીમાં સજ્જ કુંડાચાર્યો, રેશમી વસ્ત્રોમાં ઓપતા યજમાન યુગલોનાં પુરુષો અને લાલચક્રક ઘરચોળામાં શોભતી યજમાન સન્નારીઓ, શ્વેત ઝભ્ભા-લેંઘામાં સુસજ્જ એવા સતત સેવારત સ્વયંસેવકો, પ્રત્યેક યજ્ઞકુંડ સમીપે વર્તુળાકારે ગોઠવાઈને ‘સ્વાહા’ ના નાદ સાથે જવ-તલ-દૃત વગેરેની પવિત્ર આહુતિઓ યજ્ઞકુંડમાં પ્રજ્જવલિત અગ્નિમાં અર્પી રહેલાં આબાલવૃદ્ધ ભક્ત ભાઈ-બહેનો, યજ્ઞકુંડની પાવન ધુમ્રસુરભિથી સભર એવી ઘાસ-વેલાની છતવાળી તથા છાણ માટીથી લીંપેલી પવિત્ર યજ્ઞભૂમિ, તે યજ્ઞભૂમિમાં સુવ્યવસ્થિત રીતે કંઠહારના આકારમાં બનાવવામાં આવેલા ૧૩ + ૧૩ = ૨૬ અને મધ્યમાં મુખ્ય કુંડની ગોઠવણી એટલે જાણે કે મધ્યપીઠમાં બિરાજમાન રાજમાન રાજેશ્વરી વેદજનનીના શ્રીકંઠમાં તેમના ભક્ત બાળુડાંઓએ અર્પણ કરેલો - ઘરેલો ઝગમગતો યજ્ઞકુંડરૂપી હીરાજડિત કંઠહાર જેના મુખ્ય - મધ્ય હીરલારૂપે શોભતો પ્રધાનકુંડ અને સાથોસાથ પ.પૂ. સદ્ગુરુદેવ શ્રી રાજયોગી નરેન્દ્રજીની રાજપીઠ....

આવા અવર્ણનીય - કેવળ અનુભવગમ્ય યજ્ઞસ્થળને ‘અમૃતવન’થી અદકેરુ અન્ય કોઈ નામ આપી શકાય ખરું ?

રાજની આંખમાં અમૃત

મયૂરની પાંખમાં અમૃત

ઘરા ને વ્યોમમાં અમૃત

ૐ મા ૐ માં અમૃત....

- ૨૭ કુંડી પરમશક્તિ - ગાયત્રીયજ્ઞનું આવું અભૂતપૂર્વ આયોજન કરી ‘અમૃતવન’ સમી યજ્ઞભૂમિની કલ્પનાને સાકાર કરવા પાછળ પૂજ્યપદ સદ્ગુરુદેવ એવા પૂ. રાજયોગીજીની અસીમ કૃપા-કરુણા ઉપરાંત આ મહાયજ્ઞના મુખ્ય મનોરથી

એવા શ્રીયુત ભુલાભાઈ પટેલના સમગ્ર પરિવારની સખળ શ્રદ્ધા અને સમર્પિતતા તથા શ્રીરાજ પરિવારના જે - તે ક્ષેત્રના નિષ્ણાંતો - તજજ્ઞોની કુનેહ તથા કાર્યકુશળતાનું યોગદાન પણ નોંધપાત્ર ગણી શકાય... તેથી જ તો ન કેવળ યજ્ઞભૂમિમાં, બલ્કે ઉત્સવના આરંભથી લઈને સમાપન સુધીના પ્રત્યેક કાર્યક્રમમાં ઉપસ્થિત સહુએ અમૃતની છોળોમાં લથબથ થયાનો અલૌકિક અનુભવ અવાર-નવાર જાણ્યો-માણ્યો ને ગાયો છે.... સૂરતના પુણા (કુંભારિયા) ગામે યોજાયેલા એ પરમદિવ્ય યજ્ઞોત્સવને સંપૂર્ણપણે શબ્દોમાં સમાવવો કઠિન જ નહિ, અશક્ય જ છે.. છતાં આપણે એ યજ્ઞોત્સવનું વિહંગાવલોકન કરીએ.....

પૂર્વતૈયારી

પરમશ્રદ્ધેય શ્રીરાજયોગીજીના પાવનચરણે અચળ અને અનન્ય આસ્થા ધરાવતા શ્રી ભુલાભાઈ પટેલનો સમગ્ર પરિવાર અમેરિકા જઈ વસ્યો હોઈ, તેમનો એક પગ ભારતમાં ને બીજો પગ અમેરિકામાં હોય છે. સુરતના પુણા ગામના વતની અને આધુનિક યુગના સાધન-સંપન્ન ખેડૂતપુત્ર એવા ભુલાભાઈ અગાઉ પણ બે વખત સદ્ગુરુ શ્રીરાજની પાવન નિશ્રામાં ગાયત્રીયજ્ઞના સુંદર આયોજનો માદરે વતનમાં કરી ચૂક્યા છે. મા ગાયત્રી અને સદ્ગુરુની સંયુક્ત સ્નેહવર્ષા તેમના સમગ્ર પરિવાર પર સતત થયા કરે છે.

આ વખતે પણ શ્રી ભુલાભાઈ એક વિશાળ ને ભવ્ય ગાયત્રીયજ્ઞનું આયોજન કરવા માગતા હતા. તેમની અવાર-નવારની વિનંતી પર પ.પૂ. રાજયોગીજીએ અમેરિકામાં જ જ્યારે પ્રસન્નતાપૂર્વકની સંમતિની મહોર લગાવી ત્યારે એ પટેલ પરિવારના આનંદની કોઈ સીમા જ ન રહી !

બસ, પછી તો સ્વદેશ પરત આવ્યા બાદ ભુલાભાઈએ એક વિશાળ-વિરાટ ને અભૂતપૂર્વ ગાયત્રીયજ્ઞ વિશેની પોતાની કલ્પનાને સાકાર કરવાની તમામ તૈયારીઓ આરંભી દીધી. ૨૭ કુંડી ગાયત્રીયજ્ઞની નિમંત્રણ પત્રિકાથી માંડીને યજ્ઞસ્થળ, યજ્ઞમંડપ, રસોડાની વ્યવસ્થા, વાહન પાર્કિંગની સુવિધા, દેશ-વિદેશથી આવનારા ભક્ત પરિવારોના ઉતારાની વ્યવસ્થા, યજ્ઞ દરમ્યાનના સમગ્ર કાર્યક્રમની ગોઠવણી, યજ્ઞકુંડની રચના, મા પરમેશ્વરી તથા સદ્ગુરુદેવની પાવનપીઠ વિશેની ચર્ચા વગેરે માટે પ.પૂ. બહેનજીના સાન્નિધ્યમાં કેટલીક બેઠકો યોજીને જે-તે ક્ષેત્રના નિષ્ણાંતો અને વિદ્વાનોના અભિપ્રાયો પણ લેવામાં આવ્યા. પ્રથમ કાગળ પર અને ત્યારબાદ કોમ્પ્યુટર પર નિમંત્રણપત્રિકા, યજ્ઞસ્થળનું માપ, યજ્ઞકુંડોની રચના વગેરે તૈયાર કરવામાં આવ્યા. પ.પૂ. સદ્ગુરુ શ્રી રાજયોગીજીના સ્વાગત માટેની 'જ્યોતિ કલશયાત્રા'થી માંડીને યજ્ઞના સમાપન સુધીના સમગ્ર કાર્યક્રમની રૂપરેખા તૈયાર

કરવામાં આવી.

યજ્ઞ-દિનની પૂર્વ સંધ્યાએ...

તા. ૩જી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૭ ને શનિવાર.

પુણા ગામે પરમશક્તિ પરિવારના આનંદ - ઉત્સાહ અને આસ્થાની સુરભિ પ્રસરી રહી હતી. તા.૪થી ફેબ્રુઆરીએ યોજનારા ગાયત્રી મહાયજ્ઞના મુખ્ય મનોરથી શ્રીયુત ભુલાભાઈ પટેલના નિવાસસ્થાન તથા આસપાસના રહેણાંકો - રસ્તાઓ - યજ્ઞસ્થળ વગેરેમાં ભક્ત પરિવારોની ખાસ્સી ચહલપહલ હતી. વારંવાર 'ૐ મા ૐ' મંત્રોચ્ચાર સહિતના મીઠા અવકારાઓ શ્રવણે પડતાં હતા. જે - તે આવાસોમાં કરવામાં આવેલી ઉતારાની વ્યવસ્થા અનુસાર આમંત્રિત ભક્ત ભાઈ-બહેનો - બાળકો - વડીલો પોતપોતાના સ્થાને ગોઠવાતાં જતાં હતાં. પ્રત્યેક નિવાસના નિવાસીઓએ યજ્ઞકાર્યમાં ભાગ લેવા આવેલા ભક્ત-સમુદાયનું ઉમળકાભેર કર્તેલું સ્વાગત તથા તેમની સગવડ સાચવવા અર્પેલા સેવા અને સહકારને શી રીતે વિસરાય ? વળી, ભક્તો પણ દૂધમાં સાકરની જેમ પુણા નિવાસીઓના આવાસોમાં ભળી ગયા હતા.

સુંદર ભવ્ય પ્રવેશદ્વાર સાથેનો વિશાળ કલાત્મક યજ્ઞમંડપ - પ.પૂ. રાજયોગીજીના જીવન, અધ્યાત્મ તથા કાર્યયજ્ઞનો સુપેરે પરિચય આપતું તસ્વીર-પ્રદર્શન - એકસાથે હજારો માણસો ભોજનપ્રસાદ લઈ શકે એવું મંડપ સાથેનું વિશાળ ભોજનસ્થળ - યજ્ઞભૂમિ 'અમૃતવન' વગેરેનું નિર્માણ કાર્ય તો એકાદ મહિના અગાઉથી જ આરંભાઈ ચૂક્યું હોવાથી યજ્ઞની પૂર્વસંધ્યાએ તો એ સારું ય યજ્ઞસ્થળ કોઈ દિવ્યલોકની ઝાંખી કરાવતું હોય તેવું ખીલી ઊઠ્યું હતું.

અગાઉથી નિશ્ચિત કર્યા મુજબ આ મહાયજ્ઞના વિદ્વાન આચાર્યશ્રીએ ભૂદેવો દ્વારા યજ્ઞના ભિન્ન-ભિન્ન સ્નાનાદિ વગેરે ક્રિયાઓ આજે આગળના દિવસે જ કરાવી લીધી હતી. મધ્યાહને જ્યારે ભક્તવૃંદ સહિત પ.પૂ. શ્રી રાજયોગીજીની સવારી અમદાવાદથી પુણા પધારી ત્યારે ઉપસ્થિત સહુએ અતિ ઉમળકાભેર પૂ. શ્રી તથા અન્ય ભક્ત ભાઈ-બહેનોનું સ્વાગત કર્યું હતું. પૂ. શ્રી ત્યારબાદ શ્રી ભગવાનદાસ કાકાને ત્યાં પધારી ગયા હતા તથા અન્ય ભક્તો પુણા મુકામે સ્વસ્થાને ગોઠવાયા હતા.

આખાય દિવસની તડામાર તૈયારીઓ બાદ સાંજે પ.પૂ. શ્રીરાજયોગીજી, પૂ. મમ્મીજી તથા પૂ.બહેનજીની યજ્ઞસ્થળની પ્રત્યક્ષ મુલાકાત વેળાએ સહુ ભક્તો તેમને ઉત્સાહભેર વીટળાઈ વળ્યા હતા. પૂ. ગુરુદેવ તથા બહેનજીએ યજ્ઞસ્થળના ભિન્ન-ભિન્ન વિભાગો - વ્યવસ્થા તથા ગોઠવણનું સ્વયં નિરીક્ષણ કરી કેટલીક જરૂરી

સૂચનાઓ તથા માર્ગદર્શન આપ્યા હતા. પૂ. બ્હેનજીએ મધ્યપીઠમાં સ્થાપના કરવા માટે બનાવવામાં આવેલી માતાજીની મનોહર છબીને વસ્ત્ર પરિધાનથી સજાવી હતી. અહીં જ યજ્ઞભૂમિને ‘અમૃતવન’ નામ આપવામાં આવ્યું હતું. ગુરુપીઠ પર નિજ આસને બિરાજીત પ.પૂ. સદ્ગુરુદેવના પ્રત્યક્ષ સાન્નિધ્યમાં આરતી-સ્તુતિ વગેરે કર્યા બાદ સહુએ પૂ. ગુરુદેવની ચરણવંદના કરી હતી. પૂ. ગુરુદેવ, મમ્મીજી તથા બ્હેનજી વિશ્રામ માટે ઉતારે પધારી ગયા બાદ પણ યજ્ઞની પૂર્વતૈયારીઓ આખીય રાત ચાલુ જ રહી હતી. સ્વયંસેવકો અને અન્ય ભક્તોએ આ યજ્ઞકાર્યને માડીનું મધુરું જાગરણ માનીને હરખભેર આવશ્યક સેવાઓ પૂરી પાડી હતી.

ભવ્ય જ્યોતિ - કલશયાત્રા

તા. ૪થી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૭ ને રવિવાર.

પ્રાતઃકાળે સ્નાનાદિથી પરવારી પરમશક્તિ પરિવારના તમામ ભક્તો સહપરિવાર શ્રી ભુલાભાઈના આંગણે એકત્રિત થયા હતા. બેન્ડવાજ, બગી તથા લેઝીમ વગેરે સાથે - મંગલ જ્યોતિકલશ સાથે મૂકેલી બાળાઓ સહિત વાજતે-ગાજતે સહુ પ.પૂ. સદ્ગુરુદેવના ભાવસભર સ્વાગત માટે શ્રી ગમનભાઈ પટેલના નિવાસસ્થાને આવી પહોંચ્યા હતા. ત્યારબાદ આખીય જ્યોતિકલશ યાત્રાની ગોઠવણ કરવામાં આવી હતી. પ્રથમ બેન્ડવાજ, ત્યારબાદ લેઝીમ સાથેના યુવકો, ત્યારપછી નવસૂત્રોના બેનર્સ (પરદાઓ) સાથે ચાલતા નવયુવકો તથા જ્યોતિકલશ સાથેની બાળાઓ, મધ્યમાં પ.પૂ. સદ્ગુરુદેવનો ‘રાજરથ’ એવી બગી અને એ બગીની આસપાસ તથા આગળ-પાછળ ભક્તોનો માનવ મહેરામણ... પૂનમના પૂર્ણ કળાએ ખીલેલા ચંદ્રને નિરખી જેમ મહોદધિ ઉછાળા મારે તેમ આજ માથે સાફ સહિત અસ્સલ રાજદારી પોષાક તથા મિજાજમાં પ.પૂ. શ્રીરાજને નિહાળી ભક્ત મહેરામણ હિલ્લોળે ચડ્યો હતો.....

પૂ. ગુરુદેવ ‘રાજરથ’માં બિરાજીત થયા બાદ જયઘોષ સહિત બેન્ડ પર સંગીત શરૂ થયું હતું. ‘જેના રોમે રોમ પ્રગટ્યો ઝુંકાર છે રે’ અને ‘મારે આંગણ વહેલા આવો રે ગુરુદેવ પ્યારા’ જેવા લોકપ્રિય ‘મુંજ’ગીતો તથા રાસ-ગરબાઓના લલકાર સાથે યાત્રા આગળ ધપી હતી. આબાલવૃદ્ધ અને યુવાન ભક્તો સહિત સહુ ‘રાજમસ્તી’માં મસ્ત થઈને નર્તન કરી રહ્યાં હતા. યાત્રા દરમિયાન અવાર-નવાર સહુએ ગરબે ઘૂમવાનો તથા એ રીતે ‘શ્રીરાજરથ’ની નર્તન સહ પ્રદક્ષિણા કરી લેવાનો લ્હાવો પણ લીધો હતો. પરમશક્તિ પરિવારના ભક્ત મહેરામણ ઉપરાંત પુણા ગામના લોકો પણ આ રાજવી યોગીની તેજોમય જ્યોતિકલશયાત્રાને નિહાળી ધન્યતાનો અનુભવ કરતાં હતા. પૂજ્યપાદ સદ્ગુરુદેવના લાડલા અને આ

મહાયજ્ઞના મુખ્ય મનોરથી શ્રી ભુલાભાઈ સ્વયં માથે મુગટ ધારણ કરી બગીના અશ્વોની લગામ ઝાલીને 'રાજરથ'ના સારથિ થયા હતા !

જ્યોતિ-કલશ-યાત્રા જ્યારે યજ્ઞસ્થળે મુખ્ય પ્રવેશદ્વાર પર આવી પહોંચી ત્યારે તો સંગીત-ગીત-મસ્તી-આનંદ-ઉત્સાહ એવી પરાકાષ્ટાએ હતા કે 'સખી આજની ઘડી તે રળિયામણી, મ્હારો વ્હાલોજી આવ્યાની વધામણી જુ રે' એ પદપંક્તિઓ જાણે સાકાર થઈ હોય તેમ લાગતું હતું.

શ્રી ભુલાભાઈએ સહપરિવાર પોતાના પરમઆરાધ્ય એવા સદ્ગુરુદેવનું ભાવવિભોર દશામાં સ્વાગત કર્યું હતું. શ્રી રાજના પાવન ચરણો ત્યારબાદ યજ્ઞસ્થળ પ્રતિ મંડાયા હતા. ભક્તવૃંદથી વીંટળાયેલા એ રાજવી યોગી તે વેળાએ એવા શોભી રહ્યાં હતા કે જાણે કળા કરેલો કોઈ રાજમયૂર માતને મધુર ટહુકાર દ્વારા પુકારવા અમૃતવન વિશે કદમ માંડી ન રહ્યો હોય !

આમ, એક અદ્વિતીય ને અનવધ જ્યોતિ - કળશ યાત્રા સુપેરે પૂર્ણ થઈ હતી.

પ્રારંભિક આવશ્યક મંગલવિધિઓ પૂર્ણ થયા બાદ યજ્ઞના તમામ યજમાનોએ આચાર્ય તથા ભૂદેવો દ્વારા સદ્ગુરુદેવનું પાદપૂજન કરી રૂડા આશીર્વાદ પ્રાપ્ત કર્યા હતા. પવિત્ર અગ્નિ કરકમલોમાં ધરીને વેદમંત્રોચ્ચાર અને શક્રાદ્ય સ્તુતિનાં શ્લોકોચ્ચાર કરી રહેલા વિદ્વાન ભૂદેવો - યજમાન દંપતીઓ સહિત શ્રી રાજે જ્યારે 'અમૃતવન'ની પ્રદક્ષિણા કરી મુખ્યકુંડમાં અગ્નિસ્થાપન કર્યું ત્યારે યજ્ઞભૂમિની ઉભય તરફ બિરાજેલા ભક્તોએ 'પરમશક્તિ માત કી જય' અને 'સદ્ગુરુદેવ કી જય' ના નાદથી આખાય વાતાવરણને ભરી દીધું હતું !

આ મહાયજ્ઞના આરંભથી લઈને તે સાંજે પૂર્ણાહુતિ પર્યંત મહામંત્ર ગાયત્રીની સંપુટમાળાઓ સાથે પરમશક્તિ મંત્રની માળા ગણીએ તો કુલ ૯ માળાની આહુતિઓ થઈ હતી. વળી, યજમાન દંપતીઓ સિવાયના હજારો ભક્ત ભાઈ-બહેનોએ અર્પેલી આહુતિઓ પણ ગણીએ તો સમગ્ર યજ્ઞકાર્ય દરમિયાન લાખોની સંખ્યામાં કુંડમાં પ્રજ્જ્વલિત યજ્ઞમાં આહુતિઓ અપાઈ હતી. સંગીતની સુરાવલિઓ સાથેના મંત્રગાનથી ઉપસ્થિત સહુના મધ્યતાર જાણે કે પરમશક્તિના વ્યાપ્ત સ્વરૂપમાં જોડાઈ ગયા હોય તેમ લાગતું હતું. શ્રીરાજ ભારતીય ઋષિ-સંસ્કૃતિના જ્યોર્તિધર હોવાથી યજ્ઞ દરમિયાન એક બટુકને યજ્ઞોપવિત તથા એક યુગલને લગ્નના પવિત્ર બંધનમાં સ્વયંના વરદ્હસ્તે તેમણે બાંધી દીધાં હતા ! ઉપરાંત, સુરતના સ્થાનિક સંતો-મહાત્માઓની મંગલ ઉપસ્થિતિ તથા તેમના પ્રેરક આશીર્વચનોથી આ મહાયજ્ઞની પવિત્ર શોભામાં અનેરી અભિવૃદ્ધિ થઈ હતી. શ્રીરાજે ઔદાર્યપૂર્વક યજ્ઞવિધિ દરમિયાન પણ ભક્તોને ચરણવંદના કરવાની અનુમતિ આપી હોવાથી રાજપરિવાર

ઉપરાંત સ્થાનિક અનેક ભાવિક ભક્ત પરિવારોએ પૂજ્યશ્રીની ચરણવંદનાનો અમૂલ્ય લ્હાવો લીધો હતો.

સાયંકાલે પુનઃ શક્રાદ્ય-સ્તુતિ સહિત પ.પૂ. શ્રી રાજયોગીજીએ શ્રી ભુલાભાઈની પડખે ઉભા રહીને યજ્ઞકુંડમાં પ્રજ્જવલિત અગ્નિમાં પૂર્ણાહુતિ પ્રદાન કરી ત્યારે ભાવવિભોર અવસ્થામાં શ્રી ભુલાભાઈની આંખમાંથી હર્ષાશ્રુઓની ધારાઓ વહી ગઈ હતી ! મધ્યપીઠમાં બિરાજીત મા પરમશક્તિએ સ્વયં પ્રગટી જાણે કે એ આહુતિનો સાનંદ સ્વીકાર કર્યો હોય એવું એ આખું દૃશ્ય લાગતું હતું.

ત્યારબાદ માતાજીને પ્રસાદ આરોગવા માટેનું ભાવભર્યું ઈજન ભૂદેવોએ થાળના ગાન સહિત આપ્યું હતું. શ્રીરાજે માતાજીની પ્રેરણાનુસાર સ્વહસ્તમાં દીપક પ્રગટાવીને માડીની આરતી ઉતારી હતી. માતાજીની મહાઆરતી થયા બાદ હજારોની સંખ્યામાં ભક્તોએ યજ્ઞના ભોજન-પ્રસાદ લીધા હતા. પૂ.શ્રી સદ્ગુરુદેવના વરદ્ હસ્તે યજ્ઞના આચાર્ય તથા અન્ય ભૂદેવોને દાન-દક્ષિણા અર્પણ કરાયા હતા.

“અમૃતવન”માં અમીમય બની ગયેલી પ્રત્યેક ક્ષણને ક્ષણે કરીને સહુ ધન્યતાનો અનુભવ કરી રહ્યાં હતા. एक न भूतः न भविष्यति જેવો મહાયજ્ઞ પૂર્ણ થયો હતો. અસ્તુ.

ॐ મા ॐ

રાજયોગી : સામાન્ય મનુષ્યને

તેં તો ઈશ્વરને જાણ્યો છે, તું ચડી ચકડોળે બેઠો છું, સ્વાસ્થની દુનિયાદારી છે, પણ મેં ઈશ્વરને માણ્યો છે; હું હેત હિંડોળે બેઠો છું; મતલબની મ્હારામ્હારી છે; તેં વાંચી-સુણી વખાણ્યો છે, તું જનમ-મરણના ચક્કરમાં, હું સાધક છું પરમાસ્થનો, મેં પ્રગટાવીને પ્રમાણ્યો છે ! હું ‘મા’ના ખોળે બેઠો છું ! મને માનવતાની બિમારી છે !

તું કાંઠે કરે છે છબછબિયાં, તારી જેમ જ મ્હારે પણ, હું ‘રાજ’ બનીને ચૈયતના, હું તો મઝધારે મ્હાલું છું; મંદિર-મંદિર ફરવાનું છે; દુઃખ દર્દ મિટાવી જાણું છું; ને છેક ઊંડાણે ડૂબકી દઈ, જગ આખાના ઓશીંગાણનું, હું પુરુષોત્તમ પરમહંસ છું પ્રેમ તણો, લે ! સાચા મોતી આલુ છું ! ઘરનું રક્ષણ કરવાનું છે ! બસ, પ્રેમ લૂંટાવી જાણું છું.

તું આગ લગાવી જાણે છે, તું પણ માગે હું પણ માગું, હું રાજ બનીને તુજ કાજે, હું બાગ બનાવી જાણું છું; (તોય) હું રાજા તું ભિખારી છું; દરબાર ભરીને બેઠો છું; વહેંચી દઈ છું અમૃત સહુને, હું ધર્મચુદ્ધનો શસ્ત્રધારી, તું છળ છોડીને આવી જા, હું વિષ પચાવી જાણું છું ! તું શસ્ત્ર ધરેલ શિકારી છું ! આધાર બનીને બેઠો છું.

(૯)

સ્વપ્નાનુભૂતિ - “રાસ રમવા જવાનું છે”

તા. ૨-૪-૨૦૦૭

“ચાલ તૈયાર થઈ જા, રાસ રમવા જવાનું છે”. માતાજીએ તા. ૨-૪-૦૭ રાત્રે સ્વપ્નમાં આવીને મને કહ્યું. મેં ખ્રીજીસ અને ઝભ્ભો પરિધાન કર્યા, કમર-પટ્ટો બાંધ્યો અને દાંડિયા લઈ લીધા.

અમે (માતાજી અને હું) એક વિશાળ ખુલ્લા મેદાનમાં આવ્યાં. સંગીતની મધુર સુરાવલિઓ અને વાજિંત્રોના નાદથી સમગ્ર વાતાવરણ ગુંજી રહ્યું હતું.

શ્રી કૃષ્ણ ભગવાન અને ગોપીવૃંદ યોગાનમાં હાજર હતા. માતાજી અને શ્રીકૃષ્ણજી થોડે દૂર પુરુશીમાં બેઠાં. ગોપીઓ ગરબે ઘૂમતી હતી. માતાજીએ મને કહ્યું કે, “તું રમવા જા.” હું ગોપીઓ સાથે ગરબામાં જોડાયો. થોડીવાર પછી ગોપીઓએ મને ઊંચક્યો અને ગરબે રમતાં રમતાં જ મને એકબીજાના હાથમાંથી પસાર કર્યો. વ્રજવનિતાઓ એક જ સરખા ગોપીઓના પહેરવેશમાં શોભતી હતી. ગૌરવર્ણની ગોપીઓ સુડોળ અને સશક્ત દેખાતી હતી. અડધો કલાક સુધી ગરબામાં ઝૂમ્યા હોઈશું, પછી ગોપીઓ બેસી ગઈ.

થોડીવાર પછી માતાજી અને શ્રીકૃષ્ણ મેદાનમાં આવ્યા અને અમે ત્રણે જણાં સાથે રાસ રમ્યાં. રાસની રમઝટ બરાબર જામી હતી. હું તો બહુ જ થાકી ગયો હતો. બેસવા જતો હતો ત્યાં જ મારી આંખ ઉઘડી ગઈ, સ્વપ્નભંગ થયો. ઘડિયાળ સાડાત્રણનો સમય બતાવતી હતી.

માતાજીએ શ્રીકૃષ્ણજી સાથે રાસ રમવાની અમારી ઈચ્છા સ્વપ્નમાં પૂરી કરી. ૨૫મી માર્ચ, ૨૦૦૭ ડાકોરના ઠાકોરની મુલાકાત વેળાએ શ્રીકૃષ્ણજીએ રાસ રમવાની ઈચ્છા દર્શાવી હતી.

શ્રી કૃષ્ણ ભગવાન ૨૫-૩૦ વર્ષના યુવાન દેખાતાં હતા. વાન ઘઉંવર્ણો હતો. કેસરી પીતાંબર અને ખુલ્લા બદન પર કેસરી ખેસ શોભતો હતો. ગળામાં માળા હતી. હસ્તમાં બંસરી હતી. વાળ છૂટા વાંકડિયા અને ખભા સુધી લહેરાતા હતા.

માતાજીએ ઘેરા ગુલાબી રંગની સાડી ભારતીય ઢબે પરિધાન કરી હતી. આછા આભૂષણો હતા. વાળ-કેશ બાંધેલા હતા. અંબોડો હતો.

ૐમાૐ

(૧૧)

સુખી-સફળ દામ્પત્ય જીવન પ્રશ્નોત્તરી

સુખી-સફળ દામ્પત્ય જીવન માટે પૂજ્ય રાજયોગી નરેન્દ્રજીનું માર્ગદર્શન

સવાલ-૧ : પૂ. ગુરુદેવ અત્યારે લગ્નગાળો ચાલી રહ્યો છે ત્યારે અનેક યુવક-યુવતીઓ દામ્પત્ય જીવનમાં પગલાં માંડશે. આપના આશિષ લેવા પણ આવશે. વ્યવહારુ જીવન જીવવા માટે આપ કેવા આશીર્વાચન આપો છો ?

જવાબ-૧ : દામ્પત્ય જીવનમાં પદાર્પણ કરતાં નવયુગલોને વ્યવહારુ જીવન જીવવા માટે હું ગૃહસ્થ જીવનની આચારસંહિતા અપનાવવા માટે આદેશ આપું છું. જે યુગલો આ આદેશનું પાલન કરવા સંકલ્પ કરે તેવા યુગલને હું અંતઃકરણથી આશીર્વાદ આપું છું.

ગૃહસ્થજીવનની આચારસંહિતા :

ગૃહસ્થ જીવનને શોભાવતું લગ્નજીવન આર્યસંસ્કૃતિના મુખ્ય ચાર સ્થંભો પર સ્થિર રહી શકે છે, વિલસી રહે છે.

દર્મ અર્થ કામ અને મોક્ષનું પ્રતિપાદન, આચરણ અને અનુસરણ લગ્નજીવનમાંથી પાંગરતી સંસાર વેલને મજબૂત બનાવી શકે છે. વિકસિત કરી શકે છે. ગૃહસ્થ જીવનને પ્રેમસભર બનાવતી આચારસંહિતા -

૧. ગૃહસ્થી પતિ-પત્નીએ પોતાના ઈષ્ટદેવની નિયમિત ઉપાસના કરવી જોઈએ.
૨. નૈતિક જીવન જીવવું જોઈએ.
૩. ક્રુટેવો અને વ્યસનોથી દૂર રહેવું.
૪. સાત્ત્વિક રચનાત્મક જીવન જીવવું.
૫. સમયનો સદ્ઉપયોગ કરવો.
૬. માતાપિતાની સેવા કરવી, સ્વજનો પ્રત્યે આત્મીયતા અને સદ્ભાવના રાખવી.
૭. અતિથિનો સત્કાર કરવો અને સન્માન કરવું.
૮. દામ્પત્ય જીવનમાં ઉભય પતિ-પત્ની વચ્ચે નિર્ભેળ પ્રેમ, આદર અને ઐક્યતાનો ભાવ પ્રસ્થાપિત કરવો. ઉભયની ભાવનાઓ, લાગણીઓને સમજીને સદ્ભાવનાય કેળવવી.
૯. સંતાનોમાં સુસંસ્કાર અને સુસંસ્કૃતિનું સિંચન કરવું.
૧૦. ગૃહસ્થજીવનની સમસ્યાઓને સુલઝાવવા માટે માસ્ટર કી પ્રેમમાર્ગ, જ્ઞાનમાર્ગ, સહનમાર્ગ અને દ્વમમાર્ગ અપનાવવો.

સવાલ-૨ : લગ્નજીવનના પ્રથમ તબક્કાના પાંચ વર્ષ એકબીજાને જાણવા, સમજવા ખૂબ અગત્યના ગણાય છે ત્યારે લગ્નજીવનના ક્વોલિટી મેનેજમેન્ટ

માટે યુવાનોને આપની શું શીખ છે ?

જવાબ-૨ : સાંપ્રત સમયમાં તો 'વાગ્દાન' સંબંધ ગોઠવાતા પહેલાં જ યુવક-યુવતી એકબીજાના પરિચયમાં આવતાં હોય છે એટલે બંનેએ એકબીજાને સમજવાની અને અપનાવવાની પૂર્વ તૈયારી વાગ્દાન પહેલાં જ કરી લેવી જોઈએ.

આર્ય સંસ્કૃતિની લગ્ન વ્યવસ્થા સમર્પણ પર અવલંબે છે. Indian marriages are sacrament while western marriages are the contract marriages.

એટલે મારું તો સ્પષ્ટ મંતવ્ય છે કે, લગ્નજીવનમાં પદાર્પણ કરતી વખતે જ પતિ-પત્નીએ આદર્શ દામ્પત્યજીવન જીવવા માટે નિર્વ્યાજ પ્રેમને જ જીવનમંત્ર બનાવવો જોઈએ. જ્યાં સમર્પણનો ભાવ કેળવાઈ જાય ત્યાં બીજી બધી અનુકૂળતા આપોઆપ આવી મળશે. 'કવોલિટી મેનેજમેન્ટ' માટે 'ચાર માસ્ટર કી'નો ઉપયોગ કરવો પડે.

સવાલ-૩ : સુમેળ અને સહચાર ભરપૂર જીવન જીવવા માટે કુટુંબીજનોનો ફાળો કેટલા અંશે મહત્વનો ગણાય ?

જવાબ-૩ : કુટુંબીજનોમાં પ્રેમ, સાથ, સહકાર અને આત્મીયતાનો અભિગમ અપનાવવામાં આવે તો જ દામ્પત્ય જીવનમાં અને ગૃહસ્થાશ્રમમાં સુખ-શાંતિ અને સંતોષનું સામ્રાજ્ય સ્થાપી શકાય. કુટુંબમાં સુમેળ અને સહચાર ભરપૂર જીવન માટે કુટુંબીજનોનો ફાળો સંપૂર્ણપણે - મહદ્ અંશે મહત્વની ભૂમિકા ભજવી શકે છે.

સવાલ-૪ : યુવક-યુવતીના લગ્ન પ્રસંગે આપના તરફથી બંનેના મા-બાપને અપાતા સંદેશની અસરની સફળતાનું આપનું મૂલ્યાંકન શું છે ?

જવાબ-૪ : દીકરા-દીકરીના માતાપિતા વેવાઈની ચીલાચાલુ સીમારેખાઓ અને ચીલાચાલુ વ્યાવહારિક રિવાજોની શૃંખલાઓ વટાવીને આત્મીયતાનું સગપણ પ્રસ્થાપિત કરે તો વધુ કે જમાઈને બદલે ઉભય પક્ષે દીકરી અને દીકરો મળ્યાનો આનંદ અનુભવી શકાય. મેં આવું કોઈ મૂલ્યાંકન કર્યું નથી પરંતુ આશીર્વાદ પામેલા બંને પક્ષના કુટુંબીજનોના સંબંધો આત્મીયતાભર્યા અનુભવી શકાય છે.

સવાલ-૫ : આ સંદેશો બરાબર ન પળાતો હોય કે તેનો ભંગ થતો હોય તો કુટુંબે ભેગા મળી સુધારણા માટે કેવા પ્રયત્નો કરવા જોઈએ ?

જવાબ-૫ : બંને પક્ષના વડીલોએ ભેગા મળીને એકબીજાની સમસ્યાઓ સમજવાનો અને સુલઝાવવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઈએ. દીકરા કે

દીકરીમાં કોઈક અણસમજણ, અણઆવડત કે અભાવ હોય તો તેને બંને પક્ષના માતા-પિતા, સ્વજનો, હિતેચ્છુઓએ સમજવાનો, સુલઝાવવાનો અને સુમેળ સઘાવી આપવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઈએ. મનની કડવાશને, સંબંધની તિરાડને સાંધવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઈએ.

સવાલ-૬ : ઘણી વખત એવું બને કે, રોજબરોજની જિંદગીમાં, ગેરસમજણ કે વિસંવાદિતા થતાં કુટુંબમાં એક પ્રકારનો તણાવ પેદા થાય છે. જે ઘૂણા, તિરસ્કાર, અણગમો અને ઘિક્કારની લાગણી જન્માવે છે. આવા સંજોગોમાં તણાવ દૂર કરવા સ્ટ્રેસ મેનેજમેન્ટની કઈ ટેકનિક અપનાવી શકાય ?

જવાબ-૬ : તટસ્થ અને હિતેચ્છુ સેવાભાવિ વ્યક્તિએ ઉભય પક્ષને નિષ્પક્ષ ભાવે સાંભળવા જોઈએ. તેમનો ઉભરો ઠલવાઈ જવો જોઈએ.

Ventilation and Counselling ટેકનિક અપનાવવી જોઈએ. બંને પક્ષે ઉભરા ઠલવાઈ જતાં સમસ્યાનું સ્પષ્ટીકરણ સરળ થઈ જશે તટસ્થ કાઉન્સેલર જ સંબંધોને પુનર્જીવિત કરી શકે, મનના અભાવોને દૂર કરી શકે.

સવાલ-૭ : આજના યુવક-યુવતીમાં IQ બુદ્ધિઆંક ઊંચો હોય છે પરંતુ EQ લાગણીનો આંક ઘણો નીચો હોય છે. તેવું જણાય છે. આ લાગણીનો આંક કેવી રીતે ઊંચો લાવી શકાય ? જેથી લગ્નજીવનમાં કોઈ ખલેલ ન પડે.

જવાબ-૭ : લાગણીનો આંક ઊંચો લાવવા માટે અહમ્ને ઓગાળવો પડે. અહમ્ને ઓગાળવા માટે સત્સંગ, સંત સાનિઘ્ય અને આધ્યાત્મિક વાતાવરણ જ લગ્નજીવનને સુખી, સમૃદ્ધિ અને સુસંસ્કૃત બનાવી શકે.

સવાલ-૮ : આઈ-ક્યુ અને ઈ-ક્યુ સુઘરી શકે પરંતુ એસક્યુ - સ્પીરીચ્યુલ ક્વોસેન્ટ - આધ્યાત્મિક આંક લગભગ નહીંવત્ હોય છે તો આવી વ્યક્તિઓને આધ્યાત્મિક માર્ગે વાળવા શું કરવું જોઈએ ?

જવાબ-૮ : આધ્યાત્મિક આંક ઊંચો લાવવા માટે બાળકોને જન્મથી જ ઘરઆંગણેથી જ આધ્યાત્મિક વાતાવરણ જમાવવું પડે. માતાપિતા અને ઘરના સભ્યોનું આધ્યાત્મિક વર્તન અને વ્યવહાર બાળકોમાં સુસંસ્કારનું સિંચન કરી શકે. વળી બાળકોમાં સમજણ આવતાં પ્રાર્થના, સ્વાધ્યાય, સત્સંગ, સંતસમાગમ, અતિથિ સત્કારનો માહોલ જ બાળકોમાં આધ્યાત્મિક આંક ઊંચો લાવી શકે.

યુવાનવયે આધ્યાત્મિક આંક ઊંચો લાવવા માટે સત્સંગ, સદ્ગુરુનું માર્ગદર્શન જ મદદ કરી શકે.

સવાલ-૯ : આધ્યાત્મિક માર્ગે વળેલા દંપતી માટે સુખી જીવન જીવવાનો સરળ માર્ગ આપના મતે શું હોઈ શકે ? ભક્તિયોગ, જ્ઞાનયોગ, કર્મયોગ કે રાજયોગ ?

જવાબ-૯ : આધ્યાત્મિક માર્ગે વળેલા દંપતી માટે સુખી જીવન જીવવાનો સરળ માર્ગ કર્મયોગ જ હોઈ શકે.

નિષ્કામ કર્મ - અનાસક્તભાવે કરાતું કર્મ જ કર્મયોગ બની શકે. કર્મયોગની સાથે જ ભક્તિ અને જ્ઞાનના માર્ગો આપોઆપ જ ખુલી જાય છે.

સવાલ-૧૦ : પૂ. ગુરુવર્ય મને તો લાગે છે કે, પ્રેમ, સ્નેહ, લાગણી, વ્યાયપ્રિય, નિઃસ્વાર્થ સેવાભાવી અને દેશભક્તિયુક્ત ગૃહસ્થ જીવનમાં આપના જેવા ગુરુજીનું માર્ગદર્શન હોય તો જીવન ખૂબ જ સુખમય અને સેવામય બની જવું જોઈએ. આમાં સુધારા વધારા કરવાની આપને જરૂર લાગે છે ?

જવાબ-૧૦ : વ્યક્તિના જીવનમાં સુસંસ્કારિતા અને માનવતાના મૂલ્યો પ્રવેશે તેમજ તેનું યથાયોગ્ય આચરણ થાય તો જ ગૃહસ્થજીવન સુખમય અને સેવામય બની શકે તેમજ કુટુંબ, સમાજ અને રાષ્ટ્રનું કલ્યાણ સાધી શકાય.

સવાલ-૧૧ : બધી રીતે અનુકૂળ પરિસ્થિતિ હોવા છતાં પણ કોઈ આપની પાસે આવી ફરિયાદ કરે તો આપ શું પ્રતિભાવ આપો છો ?

જવાબ-૧૧ : વ્યક્તિના પ્રારબ્ધ ઉપર જ તેને છોડી દેવી પડે. મારા આધ્યાત્મિક આંદોલનોથી તેનામાં માનસિક પરિવર્તન લાવવાનો પ્રયત્ન કરું, જે વ્યક્તિ મારા આદેશોનું યથાયોગ્ય આચરણ કરવા તૈયાર હોય તો.

સવાલ-૧૨ : લગ્ન સંસ્થાને સુદૃઢ અને મજબૂત બનાવવા માટે આપનું માર્ગદર્શન આપશોજી.

જવાબ-૧૨ : લગ્નગ્રંથિથી જોડાવા ઈચ્છતા યુવક-યુવતીઓએ ભારતીય લગ્ન અને લગ્ન પછી આવતી વિશિષ્ટ જવાબદારી વિશે જાણવાની અને સમજવાની જરૂર છે નીચે દર્શાવેલા શબ્દોના અક્ષરસઃ અર્થ જાણવાથી વધારે સ્પષ્ટતા થઈ શકશે.

લગ્ન-મેરેજ	ઘર-હોમ	પુત્ર-સન
કુટુંબ-ફેમીલી	માતાપિતા-પેરન્ટસ	પુત્રી-ડોટર
પિતા-ફાધર	માતા-મધર	

- (1) M - Maturity - પરિપક્વતા
 A - Adjustment - અનુકૂળતા
 R - Responsibility - જવાબદારી
 R - Reality - વાસ્તવિકતા
 I - Income - આવક
 A - Affection - એકબીજા માટે આકર્ષણ
 G - Gratification - સંતોષ
 E - Endurance - સહનશીલતા
- (2) F - Fairness - ન્યાયીપણું
 A - Adjustment - અનુકૂળન
 M - Maturity - પરિપક્વતા
 I - Interest - કુટુંબમાં રસ
 L - Love - એકબીજા માટે પ્રમ
 Y - Youthful - ઉત્સાહીપણું
- (3) H - Happy Atmosphere - આનંદદાયક વાતાવરણ
 O - Offer Help - એકબીજાને મદદ કરવી.
 M - Manage well - એકબીજાને સાચવો સારી રીતે સાચવો.
 E - Earn-Spend-Save - કમાવો, વાપરો - બચાવો.
- (4) P - Protection - રક્ષણ
 A - Attention - કાળજી
 R - Responsibility - જવાબદારી
 E - Enjoyment - આનંદ
 N - Nurture - ઉછેર
 T - Training - કેળવણી
- (5) F - Free Thinker-Friend - સ્વતંત્ર બુદ્ધિવાદી મિત્ર
 A - Attentive - કાળજી લેનાર
 T - Trainer - તાલીમ આપનાર
 H - Humorist - વિનોદી
 E - Encouraging - ઉત્તેજન આપનાર
 R - Responsibility - જવાબદારી લેનાર

- (6) M - Motivator - પ્રેરણા પ્રદાન કરનાર
 O - Optimism - આશાવાદી
 T - Training - તાલીમ - શિક્ષણ
 H - Health Care - સ્વાસ્થ્ય સંભાળ - માવજત
 E - Education - શિક્ષણ - સંસ્કાર સિંચન
 R - Responsibility - જવાબદારી લેનાર
- (7) D - Duty oriented - ફરજલક્ષી
 A - Active - ચપલ
 U - Unorthodox - આધુનિક વિચાર
 G - Good Cook - રસોઈનું સારું જ્ઞાન
 H - Home Management - ઘર સંભાળ
 T - Tolerant - સહિષ્ણુ - સહનશીલ
 E - Educated - શિક્ષિત
 R - Responsible - જવાબદાર
- (8) S - Sensible - સમજુ
 O - Obedient - આજ્ઞાંકિત
 N - Noble - ચારિત્ર્યવાન

સવાલ - ૧૪ : પૂજ્ય ગુરુદેવ સાસરે વળાવતી વખતે બંને કુળને ઉજાળે અને દૂધમાં સાકર ભળી જાય તેમ દીકરી સાસરીયામાં ભળી જાય તેવી શિખામણ અને સંસ્કાર દીકરીની માતાએ આપવી હોયતો આપશ્રી માર્ગદર્શન આપશોજી. સાથે સાથે પરિણીત દીકરાને તેના પિતાજી શું શિખામણ આપશે તેનું પણ માર્ગદર્શન આપશોજી. ઘણા માતાપિતાને આપનું માર્ગદર્શન ઉપયોગી થઈ પડશે.

-: ગુરુપૂર્ણિમાના પાવન પ્રસંગે :-

૧. આઠ બાળકોને યજ્ઞોપવિત સંસ્કાર આપવામાં આવ્યા.
૨. ૭૫ ગુરુ ભક્તોને મંત્રદીક્ષા આપવામાં આવી.
૩. ૨૩૦૦ ભક્તોએ, ચાહકોએ ગુરુ દેવની ચરણવંદના કરી તથા પૂરી, શાક અને લાડુનો પ્રસાદ ગ્રહણ કર્યો.

ૐમાૐ ઇ ૐમાૐ ઇ ૐમાૐ ઇ ૐમાૐ ઇ ૐમાૐ ઇ ૐમાૐ ઇ ૐમાૐ

“લગ્ન કરવા જવા

દીકરાને

પિતા તરફથી શિખામણ”

૧. લગ્ન ગ્રંથિથી જોડાયા બાદ પરસ્ત્રી માત સમાન ગણવી.
  ૨. પત્નિનું માન જાળવવું.
  ૩. પત્નિ તરફથી સાંસારિક તેમજ વ્યવહારિક બાબતોમાં સલાહ સૂચન આવકારવા.
  ૪. પત્નિનું રક્ષણ કરવું.
  ૫. લગ્ન પછી આત્મીયજનો, માતા-પિતા, ભાઈ-બહેન, દાદા-દાદી વિગેરે સાથે અગાઉનો પ્રેમ, ભાવ, લાગણી સભર વાતાવરણ ચાલુ રાખવું.
  ૬. સ્વાર્થ, સંકુચિતતા, સંશય યુક્ત વૃત્તિ રાખવી નહિં.
  ૭. દરેક વ્યાવહારિક બાબતોમાં તટસ્થ ભાવે મૂલ્યાંકન કરવું.
  ૮. સાસરી પક્ષના સભ્યો સાથે પ્રેમાળ અને સુમેળભર્યું વર્તન દાખવવું.
  ૯. ઉભય પતિ-પત્નિમાં મતભેદ પડે પરંતુ મનભેદ પડવો ન જોઈએ.
  ૧૦. માતા-પિતા, વૃદ્ધાવસ્થાને આરે હોય તો તેમનું માન જાળવવું.
- દીકરા, આ દસ સૂત્રો-શિખામણ આચરણમાં મૂકશો તો તમારું લગ્ન જીવન આનંદદાયક અને સુખમય જશે.

રાજયોગી નરેન્દ્રજી

ૐમાૐ ઇ ૐમાૐ ઇ ૐમાૐ ઇ ૐમાૐ ઇ ૐમાૐ ઇ ૐમાૐ ઇ ૐમાૐ

ૐમાૐ ઇં ૐમાૐ ઇં ૐમાૐ ઇં ૐમાૐ ઇં ૐમાૐ ઇં ૐમાૐ ઇં ૐમાૐ

“પભુતામાં પગલા માંડવી લાડલી દીકરીને માવાળી સોનેરી શિખામણ”

દીકરી, તું ગૃહસ્થાશ્રમમાં પ્રવેશી રહી છે ત્યારે તારા સુખી, સંતોષી અને સફળ દામ્પત્યના શણગાર માટે તને મહામૂલા શિખામણના સોનેરી આભૂષણો આપું છું. આ મહામૂલા સોનેરી આભૂષણોથી તારો ગૃહસ્થાશ્રમ દીપી ઉઠશે.

૧. તારા પતિ સાથે હંમેશા આદર સહિત, નમ્રતા, પ્રસન્નતા અને પ્રેમ પૂર્વક વર્તજે. સુખ દુઃખમાં સાથ નિભાવી, સહૃદયતા દાખવી પતિના હૃદયમાં સ્થાન પ્રાપ્ત કરી દેજે.
૨. શ્વસુરગૃહના આત્મીયજનો સાથે પ્રેમનું સગપણ બાંધજે. મર્યાદા, નમ્રતા, સરળતા અને વિવેકથી પ્રેમનું બંધન મજબૂત બનાવજે.
૩. આપણી સંસ્કૃતિને શોભે તેવા જ વેશ, કેશ અને અલંકાર પરિધાન કરજે.
૪. પતિની તેમજ કુટુંબની આવક પ્રમાણે જ કરકસરથી અને વિવેકયુક્ત જાવક(ખર્ચ)નું આયોજન કરજે.
૫. વાણી, વર્તન અને વ્યવહારમાં વિવેક દાખવજે. ક્રોધ, લોભ, ઈર્ષ્યા, નિંદા, અહમ્ જેવા અનિષ્ટો સામે સદાય સતર્ક રહેજે જેથી ગૃહસ્થાશ્રમને ક્યારેય કલેશની કાલિમા સ્પર્શી ન જાય.
૬. ગૃહ કાર્ય, ગૃહ સજાવટ, સ્વચ્છતા અને રસોઈમાં નિપુણતા દાખવજે.
૭. સહુ પ્રત્યે સરળતા, સમતા અને સેવાભાવ દાખવજે.
૮. પ્રેમાળ વર્તન, સમજણ, સહનશીલતા અને ક્ષમાના ગુણથી તારા દામ્પત્યને દીપાવજે. દૂધમાં સાકર ભળી જાય તેમ તારા અસ્તિત્વને દામ્પત્યના દૂધના કટોરામાં ભેળવી દેજે.
૯. ઈષ્ટ દેવની પ્રાર્થના પૂજા, સંતોની સેવા, અતિથિનો સત્કાર અને વડીલોનાં આશીર્વાદ લેવાનો નિયમ અવશ્ય રાખજે.
૧૦. સાત્વિક અને સંસ્કારી ભાવિ પેટીના નિર્માણ માટે તારું દામ્પત્ય જીવન ઉજવણ બનાવજે.

રાજયોગી નરેન્દ્રજી

ૐમાૐ ઇં ૐમાૐ ઇં ૐમાૐ ઇં ૐમાૐ ઇં ૐમાૐ ઇં ૐમાૐ ઇં ૐમાૐ

સંદેશો..... વ્હાલા બાળકોને

આનંદમાં રહેવું છે, પણ રહી નથી શકતાં, અંગતની ઉપેક્ષાનો ભાર, સહી નથી શકતા. પૂછવું છે એ દીકરીને (પુત્રવધુ) અમારો વાંક શું છે ? અમારી ભાવનાને ઠેસ પહોંચાડી, તમારો ભાવ શું છે ? ના કો' મર્યાદા તમ પર, મૂક્યો ના ભાર કો' તમ પર, છતાં નથી સમજાતું, અમે શું નડતર છે તમ પર ? ચાહીએ માત્ર પ્રેમના બિંદુ, વળતર ખોબલે દેશું, અમારી આંતરડી ના કકળાવો, આશિષ ભરપેટ દેશું. દીકરીની ખોટ સાલે ના (તેથી) હંમેશ દીકરી જ માની છે, રહે ના વસવસો અમને, વર્તો એવી હૂંફ આપીને, મળે જો હૂંફ હૈયાની, કોઈ ચાહત નથી અમને, બે શબ્દો મીઠા બોલી, રાહત આપજો અમને. સમજીને ના-સમજ બનો, અમથી એ ના સહેવાતું, અમારાં પ્રેમના પુષ્પો, કંટક બને એ ન જીરવાતું, અમારી ભૂખ કે દુઃખની ના કરો પૃચ્છા, કયા જનમના વેર ? બહેતર છે ઈચ્છીએ કે, લાવીને પીવડાવો ઝેર, સૌથી વ્હાલા ગણ્યાં તમને, શક્ય જે કર્યું સહેજે, છતાં અમારો વાંક જો પેખો, સંભાળી તું પ્રભુ લેજે. સો'રાતાં એકલાં બંને, ઘણાં યે વાર-તહેવારે, અજંપો ઘેરી વળે જ્યારે, આંસુ તો પોંછશો ત્યારે ? તમોનો ઘણા વિસામા છે, અમારે તો ફક્ત તમારો, ચાહો જો ઝૂંટવી લેવા, સહારો કયાં શોધવા જાવો ? નિવૃત્તિમાં પામશું આનંદ, કિલ્લોલતા કુટુંબ મધ્યે, અભરખો એ પૂરો કરવા, વિનવું આ જીવન-સંધ્યે. સરખાવો માત્ર સારાથી, અમે ના ચાહીએ સેવા,

આળાં થયાં અમારા મન, ઉઠ્ઠડા શક્ય ના સહેવા.
 ઉપેક્ષાથી અકળાતા, કદી અકળાઈ જઈએ તો,
 મનના આ દૌર્બલ્યને, સમજીને માફ તો કરશો.
 સમજો જો આટલું અમથું, તમારા વહેમનું ઓસડ,
 અંતિમ અમારા વર્ષોને, સહારો પ્રેમનું ઔષધ.
 અમારા મૃત્યુથી તમને, મળે જો સુખની ભ્રાંતિ,
 ગણીશું મોતને વહાલું, પામો જો તમે શાંતિ.
 થઈ જાઓ નિખાલસ, ગણી અમને તમારાં,
 પરાયા જેવા વર્તનથી, બનાવ્યાં અમને બિચારાં.
 વિનવે 'બાપડા' આજે, ચારે કુટુંબની સોબત,
 દઈ શકે તો દેજો, આવી અંતિમ શ્વાસની નોબત.
 અમારાં વલોવાતા હૈયાની, અરજ સ્પર્શે કદી તમને,
 લખ્યું સાર્થક માનીશું, જીવન આનંદમય બનશે.
 રખે એમ માનો કે, અમારો ભાવ ઓછો થયો છે,
 પણ - ના કહેવાતાં - ના સહેવાતાં હૈયાંની વેદના આ છે.
 શું કરીએ, લાગે અતિરેક, પણ સતત ઉપેક્ષાની છે વાચા,
 બંને ઈચ્છો તો હાથ પસવારી, અમને આપજો શાત.
 કબૂલ છે ગેરસમજ કરતાં કદી, કારણ વિચારી તો જુઓ,
 અમારી ભૂલ હશે કો'દિ, અંતરમાં ઝાંપી તો જુઓ,
 પ્રેમથી સ્પષ્ટતા કરો, મીઠાશથી વર્તી તો જુઓ,
 તોછડું વર્તન છોડો તો, ઉદ્દેગ નાસશે જુઓ.
 અશાંતિ ના ખપે અમને, માનું કે તમને (પણ) નહિ,
 વૃથા વાદ શા સારું, બિછાવો કાં કંટકની પથારી ?
 તમે રાજી, અમે રાજી, ચીપો હંમેશ સુખની બાજી,
 બીજો ના કોઈ હેતુ અમ, થઈને જુઓ તમે કાજી.
 અમે વાંછીએ સુખી તમને, દુઃખ નાહક કાં વ્હોરો ?
 વિનવીએ માતને હરદમ, સકળ એ આશ તમ પૂરો.

ૐ મા ૐ

સમાચાર

-: આસો નવરાત્રી :-

તારીખ ૧૨-૧૦-૨૦૦૭ શુક્રવારથી નવદિવસની આસો નવરાત્રી છે.
અનુષ્ઠાન તેમજ વિશિષ્ટ ઉપાસના કરતા ભાવિકોને પૂજ્યશ્રી આશીર્વાદ પાઠવે છે.

-: નૂતન વર્ષ :-

તારીખ ૧૦-૧૧-૦૭ નોશનિવારે નૂતન વર્ષ છે.
ભાવિકોને નૂતનવર્ષાભિનંદન સહ આશીર્વાદ.
શ્રદ્ધા કુટીરમાં પૂજ્યશ્રીના દર્શનનો લાભ મળી શકશે.
સવારે ૯-૦૦ થી ૧-૦૦ વાગ્યા સુધી.

નિલોષા પર પૂજ્યશ્રીના કાર્યયજ્ઞની માહિતી

નિલોષા - પૂજ્યશ્રીનો કાર્યયજ્ઞ બંધ રહેશે.

તા. ૦૨-૧૧-૨૦૦૭ થી તા. ૨૫-૧૧-૨૦૦૭
તા. ૨૮-૧૨-૨૦૦૭ થી તા. ૨૭-૦૧-૨૦૦૮

નિલોષા - પૂજ્યશ્રીનો કાર્યયજ્ઞ ચાલુ થશે.

તા. ૨૬-૧૧-૨૦૦૭ સોમવારથી
તા. ૨૮-૦૧-૨૦૦૮ સોમવારથી

મુંબઈમાં મંદિરની સુરક્ષા વિધિ

તા. ૭-૭-૦૭ શનિવારે મુંબઈના સ્થાનિક ભક્તો તથા મંદિરના વહીવટ કર્તાઓના સહકારથી શ્રી સિદ્ધિ વિનાયક, શ્રી મહાલક્ષ્મી તથા શ્રી બાબુલનાથ મંદિરની સુરક્ષા વિધિ સંપન્ન કરવામાં આવી હતી.

નયનમાં તું વસે છે હૃદયમાં તું ઊરાજે છે
સમસ્ત અસ્તિત્વ, તારી યાદમાં ભરપૂર છે

નથી જોવું નથી જોવું સમુદ્રમંથન મારે
મારે જોઈએ અમૃત સમુદ્રમંથન તણું

પૂજ્ય રાજયોગી નરેન્દ્રજીનો વિદેશનો કાર્યચક્ર

ઈંગ્લેન્ડ

૩૦-૧૨-૦૭	રવિવાર સાંજે	૩ થી ૫	૯ ઓક્સીન લેસ્ટર	પ્રદીપ વડેરા	૦૧૧૬૨૩૫૪૬૧૧
૦૫-૦૧-૦૮	શનિવાર બપોરે	૨ થી ૪	બ્રેડ ફોર્ડ	મણીબેન પટેલ	૦૧૨૭૪૫૦૨૬૬૫
૦૬-૦૧-૦૮	રવિવાર સાંજે	૩ થી ૫	૯ ઓક્સીન લેસ્ટર	પ્રદીપ વડેરા	૦૧૧૬૨૩૫૪૬૧૧
૧૨-૦૧-૦૮	શનિવાર સાંજે	૩ થી ૫	વેમ્બલી લંડન	સુશીલાબેન પોપટ	૦૨૦૮૯૦૨૩૦૨૯
૧૩-૦૧-૦૮	રવિવાર સાંજે	૩ થી ૫	વેમ્બલી લંડન	સુશીલાબેન પોપટ	૦૨૦૮૯૦૨૩૦૨૯

બાલા આત્મીયજનો,

મનુષ્યની સાત્ત્વિક વૃત્તિ

તેના સમસ્ત અસ્તિત્વને

દિવ્ય, તેજસ્વી અને પ્રભાવશાળી બનાવે છે.

સાત્ત્વિક વૃત્તિ સ્વયમ્ એક સાધના - ઉપાસના છે.

પૂજ્ય રાજયોગી નરેન્દ્રજીના
આશીર્વાદ સહ નૂતનવર્ષાભિનંદન